

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesечно Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 60

v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“**Političen list za slovenski narod.**

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisni listi se ne vračajo; neuradna pisma se ne sprejemajo. Uredništva telefon 50, upravnništva 328.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun: Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sarajevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Cene inseratov:

Enostolpna petinast vrsta mali oglasi po Din 1'50 in Din 2'—, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2'50, veliki po Din 3'— in 4'—, oglasi v uredniškem delu vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izvenredno ponedeljka in dneva po prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poština plačana v polovini.

Stališče dr. Žerjava.

Preteklo soboto se je vršila plenarna seja ljubljanskega izvršilnega odbora SDS, na kateri je podal bivši minister dr. Žerjav svoje poročilo. V tem poročilu, ki ga prinaša »Jutro«, je pač najinteresnejše to, kar je povedal g. bivši minister o svojem stališču napram novi vladi. Rekel je: stališče SDS, zlasti nas slovenskih demokratov, napram vladi RR je načelne prirode.

Skoda, da se g. Žerjav o tem ni prav nič bližje izjavil, kajti mi sprito dejanskega položaja pri najboljši volji ne moremo najti nobene »načelne prirode« v opozicijskem stališču SDS napram vladi RR, niti ne moremo najti razloga, ki bi to stališče opravičeval. Saj je vendar vlada RR načeloma čisto isto ko vlada PP; saj je vendar vlada RR v vsem in slehernem prevzela program vlade PP; saj vendar hočejo tudi radikali z radičevci absolutno izvesti vsa načela vidovdanske ustave, kakor jih tako intransigentno zastopajo samostojni demokrati!

Zakaj torej načelna opozicija samostojnih demokratov proti vladi RR, ko med načeli te vlade in načeli samostojnih demokratov prav nobene divergencije ni, ko se ta načela v vsem samo vjemajo? Noben zdrav političen razum tega stališča g. Žerjava ne bo mogel kapirati, pač pa bo po vseh zakonih logike in vseh znanih okoliščinah prihajal do zaključka in prepričanja, da opozicija slovenskih samostojnih demokratov z g. Žerjavom na čelu ne izvira iz načelnih razlogov, temveč iz faktičnih razlogov — to je: da je g. Žerjav v opoziciji samo zato, ker ni v vladi.

Casopisje g. Žerjava je prej sicer vedno zatirjalo, da samostojnim demokratom ni prav nič do vlade, da jim je samo za interes države in integriteto vidovdanske ustave, pa da bodo podpirali vsako vlado, izvajajočo to ustavo, zdaj pa, ko se je stvorila taka vlada, ki iz vidika SDS gledana predstavlja naravnost idealno bazo za izvajanje vseh programatičnih načel SDS, — slišimo na svoje nemalo začudenje iz ust šefa slovenskih samostojnih demokratov, da zavzema proti tej vladi načelno opozicijsko stališče.

To stališče nas je torej vsekar iznenadilo in odkrito priznamo: na prvi hip celo razveselilo, ker smo po tem logično sklepali, da če je g. Žerjav načelno proti vladi RR, je načelno tudi proti t. zv. »srbsko-hrvatskemu sporazumu«, iz katerega se je ta vlada porodila — in je torej tudi g. Žerjav načelno z a srbsko-hrvatsko-slovenski sporazum, kakor ga zahtevamo mi. Pa smo z interesom zasledovali njegova nadaljnja izvajanja, upajoč, da naletimo na kakšno mesto, ki bo naše domnevanje kako potrdilo. Zalibog smo se hudo zmotili. Ker ne samo, da g. Žerjav svojega »načelnega stališča« proti vladi RR nikjer in z ničim ni obrazložil, nego ga je celo sam desaviral s sledečimi izjavami:

»Hrvatsko vprašanje je likvidirano. Zgodilo se je, kar smo vedno trdili, da v naši državi ne morejo in ne smejo plemenski problemi tvoriti nobenih »vprašanj«. Politična preorientacija HSS nam še bolj jasno dokazuje depolarizacijo zahtev po »slovenski avtonomiji«, ki jo na največjo škodo našega dela naroda klerikalna politika še vedno nosi kot prvo točko svojega programa, akoravno sama že zdavnaj vanj ne veruje. Na ta način pa ustvarja klerikalna politika neke vrste slovensko vprašanje, goneč slovensko ljudstvo v nasprotstva proti domovini.«

Tako torej. Hrvatsko vprašanje je za g. Žerjava likvidirano, in ker hrvatskega vprašanja ni več, pa po njegovem mnenju tudi slovenskega ne bi smelo biti — oziroma »neke vrste slovensko vprašanje« ustvarja samo »klerikalna« politika, »goneč slovensko ljudstvo v nasprotstva proti domovini«.

Jako enostavno stališče: hrvatsko vprašanje je rešeno — in slovenskega vprašanja sploh ni. Zares, jako enostavno stališče, in obenem ves »slovenski« program g. bivšega ministra Žerjava. On sploh nima nikakih zahtev za Slovenijo, a program SLS, ki ni nič drugega ko izraz najelementarnejših pravic slovenskega naroda, je v očeh g. Žerjava samo na največjo škodo našemu narodu in goni slovensko ljudstvo v nasprotstva proti domovini. Mi bi spravili g. Žerjava v največjo zadrego, ako bi od njega zahtevali, da to, kar tu trdi, tudi dokaže.

Nezadovoljnost radikalov z Radičevimi izjavami.

Belgrad, 11. avgusta. (Izv.) Današnje »Novosti« prinašajo ob priliki Radičevega govora nekako sledeče misli:

»Izjave Stjepana Radića in njegovega nečaka Pavle Radića, ministra za agrarno reformo, ter njuna dela so izzvala reakcijo pri njunih zaveznikih, posebno pri onih, ki so bili iskreni prijatelji sporazuma Srbov in Hrvatov. Da ne ponavljamo zgodovine. Pri vseh faktorjih se začena izkristalizirati vedno bolj in bolj prepričanje, da sedanja kombinacija ne more biti stalna. Mora priti nekaj novega in to novo naj bi bila široka koncentracija vseh onih elementov, ki so bili od vsega početka za sporazum. Tako skupaj zbrani bi imeli nalogo, da rešujejo ves kompleks vpra-

šanj, ki se tičejo srbo-hrvatskega sporazuma, in da razčistijo vprašanje Radića samega in njegovega programa, ki se je, sodeč po njegovih zadnjih izjavah, začel spet razširjati in ki povzroča strah za konsolidacijo razmer v državi.«

Z Radičevimi izjavami se bavi tudi današnje »Vreme« in ostalo radikalno časopisje, ki prinaša v tem pogledu ostro kritiko Radičevih izjav. V vprašanju Radičevih izjav objavlja članek tudi uradni organ radikalne stranke »Samouprava«, ki daje Radiću razumeti, kaj ga čaka, če ne misli spremeniti svoje sedanje taktike pri dajanju svojih brezštevilnih izjav.

Državni podtajniki.

VSI SLOVENSKI KANDIDATI PROPADLI.

Belgrad, 11. avgusta. (Izv.) Dobro poučeni krogi trdijo, da je na današnji seji ministrskega sveta bilo reseno vprašanje državnih podtajnikov. Ministrski svet je sestavil sledečo listo podtajniških kandidatov: dr. V. Andrić (radikal) v ministru za agrarno reformo, dr. Stevo Suvaković (radikal), Kujundžić (radikal) v ministru za šume in rude, Maidorfer (radičev) v ministru financ, Pasarić (radičev) v

ministru za prosveto in Juraj Krnjević (radičev) v ministru za socialno politiko. Na ta način bi vlada ob popolniti še kakšnega podtajniškega mesta štela 25 članov. Kakor hitro da Pašić svoje odobrenje za ta predlog, bode predložen kralju ukaz za imenovanje omenjenih državnih podtajnikov. Vendar je jasno, da so slovenski kandidati za podtajniška mesta, kakor n. pr. Prepeluh, Pucelj, Kelemina, Hribar, Stefanović in drugi propadli.

Radičevci izgubljajo tla tudi med Bunjevci.

Belgrad, 11. avgusta. (Izv.) Iz Subotice poročajo, da so Bunjevci, ki so doslej bili za Radičevu politiko, odločno zavrgli sedanjo Radičevu politiko. Pričela se je zelo živahna agitacija za vstop v bunjevačko šokačko stranko, ki ji na čelo stoji znani voditelj Vlaško Rajić. Opaziti je odločen protiradičevski pokret in se dan na dan čuje, da radičevci izgubljajo pristašev. Zato je sila lahko tolmačiti nedavne Radičeve kavalirske izjave, ki gredo na račun vojvodinskih Nemcev in Mažarov.

Akcija zoper radičevce na Hrvatskem.

Zagreb, 11. avg. (Izv.) Vaš dopisnik se je danes razgovarjal z narodnim poslancom dr. Bučem o akciji disidentov HSS v parlamentu in zunaj parlamenta. Dr. Buč je izjavil, da bodo narodni poslanci, ki so izstopili iz HSS, osnovali Hrvatski federalistični klub in da bodo pozvali tudi zajedničarje, da vstopijo v ta klub. Dr. Buč je povedal Vašemu dopisniku, da se je disidentom pridružil tudi narodni poslanec iz varaždinskega okrožja Miklavžić. Paralelno z nastopom v parlamentu bodo disidenti nastopili z odkrito borbo proti HSS tudi med ljudstvom, tako na javnih zborovanjih, kakor tudi na zaupniških sestankih. Njih nastop med ljudstvom bo skupen z nastopom HZ.

Izjava ministra dr. Ninčiča o nettunskih pogodbah.

Dr. Ninčič proti ministru dr. Krajaču.

Belgrad, 11. avgusta. (Izv.) Minister za trgovino in industrijo dr. Krajač je koncem preteklega tedna obrnil pozornost nase, izjavljajoč, da bo dal ostavko na svoje mesto, ker se nikakor ne more strinjati z določbami nettunske konvencije. Izjavljal je, da so določila te konvencije za naše narodno življenje v Dalmaciji ter hrvatskem Primorju skrajno škodljiva in da očitno favorizirajo Italijane. Takoj je bilo jasno, da so te njegove izjave bolj namenjene za javnost, kakor pa da bi odgovarjale stvarnemu stanju.

Danes se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri so radikalni ministri sprožili to

A mi tega ne zahtevamo. Zadostuje nam, da nam je zopet enkrat tako rokotipno pokazal svoje stališče v slovenskem vprašanju, in obenem dokazal, da zastopa v tem pogledu popolnoma stališče radičevcev oziroma vlade RR, in da torej ni v opoziciji proti tej vladi načelno, kakor on trdi, marveč samo zato, ker v njej ne sedi tudi on.

vprašanje in se zdi, da bi jim eventualna ostavka dr. Krajača prišla ravno prav. Dr. Krajač je šel tako daleč, da je po seji ministrskega sveta izjavljal, da ni nikdar govoril o nettunski konvenciji in da njenih določil sploh ne pozna.

Popoldne pa je sprejel časnikarje zunanji minister dr. M. Ninčič in dal v pogledu te konvencije sledečo izjavo: »Kakor hitro sem čital v listih takozvano izjavo ministra za trgovino in industrijo, sem si bil takoj na jasnem, da so tukaj vmes spletke, kajti te trditve so nasprotne faktičnemu stanju; in vendar lahko povzročijo te časniške vesti v našem javnem mnenju zmedo. Jaz sem takoj po podpisu konvencije obvestil javnost o njeni vsebini in je bilo lahko videti, kdor je hotel objektivno videti, da ni nobenih klavzul, ki bi kazale sledove težkih in nevarnih obveznosti z naše strani; sicer pa je zanimiv pojav, da se v konvenciji ne govori niti o enem konkretnem slučaju, ampak se medsebojna razmerja v njenih določilih očrtavajo samo na splošno.

Edino vprašanje zaposlovanja italijanskih delavcev se rešuje detajlno. V vprašanju vseljevanja Italijanov se ni moglo priti do sporazuma; samo na kratko pa govori konvencija o zaposlovanju delavcev v prvem in drugem členu. Konvencija sama obsega tri člene. Iz prvega člena se vidi, da nismo sprejeli nobenih obveznosti v pogledu zaposlovanja delavcev. Predvideva se namreč, da veljajo v tem pogledu domači zakoni. Ti zakoni pa pri nas skoraj popolnoma izključujejo zaposlovanje tujih delavcev, kar je po mojem mišljenju nepravilno. Edino kar se predvideva, je obojestranska obveznost, da lahko ostanejo zaposleni na teritoriju druge države oni delavci, ki so se tam nabajali in ki so bili tam zaposleni med 1. januarjem 1920 in 1. januarjem 1925. Če vse to pregledamo in če pomislimo to, da je število naših zaposlenih delavcev v Italiji mnogo večje od števila italijanskih delavcev, zaposlenih pri nas, potem je jasno, da je ta odredba za nas vsaj toliko koristna, kolikor je koristna za Italijo.

V drugem členu se govori o prehodu onih delavcev preko našega teritorija, ki gredo v druge države. V členu tretjem pa se določa, da velja ta konvencija tako dolgo, kakor trgovska pogodba, sklenjena med zastopniki obeh držav v Beogradu 24. junija 1924, torej najmanj 5 let.

Kakor se vidi, je razburjenost v naši javnosti nepotrebnost: sploh pa moramo reči, da je način, kako se pri nas v javnosti razpravlja o mednarodnih konvencijah, neprimeren in neugoden. Radi pravice in resnice moramo priznati, da so te razprave začeli italijanski listi. Vsak mednarodni sporazum je rezultat kompromisov. Radi tega mora vsaka stranka, da nekaj dobi, popustiti v onem, kar pride v korist drugi stranki. Iz tega pa sledi, da se

morajo mednarodne konvencije presojati kot celota. Ne gre pa prikazovati samo onih točk sporazuma, ki kažejo samo popuščanje, da se na tak način ustvarja povoljno ali nepovoljno mišljenje. Te konvencije predstavljajo brezdvomno veliko dobro za obe strani, ker se mnogo spornih vprašanj rešuje s kompromisi in ker pride potem njih v naše države več urejenosti in določenosti. Te konvencije koristijo političnim odnosom z Italijo, katerim pa dajemo največ mi sami pečat.

Iz novega tiskovnega zakona.

V naslednjem navajamo za enkrat nekatere najvažnejše določbe novega tiskovnega zakona.

Sedmo poglavje novega zakona govori o odgovornosti in sicer v §§ 33—39.

§ 33 določa: Za tiskovne prestopke so odgovorni pisec, urednik, izdajatelj, tiskar in prodajalec lista po določbah tega zakona.

§ 34: Pisec je prvi vrsti odgovoren kot glavni činitelj za vsak tiskan članek (sestavke), ki ga je napisal in podpisal, bodisi z imenom in priimkom, ali samo z imenom, ali samo s priimkom, ali samo z začetnimi črkami, ali pa s svojim znanim psevdonimom, če more ložnik, urednik ali sodnik na podlagi teh označb in drugih dokazov ugotoviti njega kot pisca, ali pa če more urednik ugotoviti njega kot pisca s tem, da pokaže njegovo dovoljenje za tisk in podpis članka (sestavke).

Pisec je odgovoren tudi za nepodpisane sestavke, če urednik označi in nedvomno dokaže, da je označena oseba pravi pisec in da je sestavek tiskan z dovoljenjem pisca.

Če je kakšen sestavek objavljen potem časopisja brez pisčevega dovoljenja, se smatra kot pisec urednik, oziroma tisti, ki je dal sestavek objaviti, in ta se tudi kaznuje. Pravega pisca v tem slučaju ne zadene kazen.

§ 35: Urednik je odgovoren za vse, kar je v listu ali v periodični tiskovini natisnjeno brez podpisa ali z nepopolnim podpisom ali pod psevdonimom ali z začetnimi črkami imena in priimka osebe, koje identitete sodišče ne more ugotoviti ali pa je urednik noče izdati in to tudi takrat, če je podpisano izmišljeno ali zlagano ime, ali pa če pravega pisca naše oblasti ne morejo doseči.

V §§ 36—39 se določa, kdaj je namesto pisca ali urednika odgovoren tiskar (lastnik tiskarne), izdajatelj ali prodajalec lista.

Kazni.

Potom tiska kazniva dejanja in kazni določajo §§ 43—72.

Najvažnejše določbe so:

Kdor hvali dejanja, ki so pod kazenskim zakonom — do 5 let zapore.

Kdor poziva na dejanja, podvržena kazenskemu zakoniku — do 3 leta zapore.

Kdor širi komunistično ali anarhistično propagando ali zagovarja nasilje, zlasti da se nasilno spremeni ustava ali kak zakon — do 5 let zapore in do 50.000 dinarjev globe.

Kdor širi lažnive ali izmišljene vesti z namenom, da vznemiri javnost — do 1 leta zapore in do 50.000 dinarjev globe.

Ista kazen velja za poziv za kaljenje javnega reda in miru, in za one, ki širijo lažnive borzijske vesti.

Kdor izziva mržnjo proti državi kot celoti ali neki verski in plemenski razdor — od 1 meseca do 1 leta zapore in 10.000 dinarjev globe.

Kdor hujska na sovraštvo do častniškega zbora in preziranje armade in kdor odvrta vojaške obvezance od vojaške dolžnosti — do 1 leta zapore in 10.000 dinarjev globe.

Kdor namenoma ščuje en družabni sloj proti drugemu ali kdor smeši državne ustanove — do 6 mesecev zapore.

Kdor krši javno moralo, tudi potem inseratov — do 1 leta zapore in do 10.000 dinarjev globe.

Kdor v hudobnem namenu omalovažuje ali žali kakšno priznano veroizpoved — do 3 mesece zapore.

Kdor od koga izsiljuje denar za molk v časopisju — do 1 leta zapore.

Kdor o eni ali več fizičnih ali pravnih osebah širi lažnive, osebne časti in dobremu imenu in družabnemu ugledu in gospodarskemu kreditu škodljive vesti, zakrivi obrekova-

nje. Kot obrekovanje se smatra tudi ponatistakih člankov. Obrekovanje je zagrešeno tudi, če oseba ni izrecno imenovana; dovolj je, če je iz sestavka razvidno, kdo je mišljen.

Kot žalitve se smatrajo psovke; če pa je psovka taka, iz katere se da sklepati na dejanje, ki osebi škoduje na njenem dobrem imenu ali časti ali ugledu ali kreditu (n. pr. goljuf), se smatra kot obrekovanje. Kazen: do 3 leta zapore in 20.000 dinarjev globe.

Kdor spravlja na dan privatne zadeve in na ta način kali domači mir — do 1 leta zapore in 10.000 dinarjev globe.

Za obrekovanje in žaljenje umrlih lahko tožijo sorodniki.

Delegacija naše države v Ženevi.

Belgrad, 11. avgusta. (Izv.) Spričo jesenskega zasedanja Društva narodov v Ženevi je vlada imenovala sledečo delegacijo: Za načelnik je imenovan minister za zunanje zadeve dr. Momčilo Ninčić, kot delegata bosta fungirala dr. Laza Marković in naš poslanik v Bernu Milutin Jovanović. Kot pomočnik L. Markovića bo fungiral Stjepan Radić, kot drugi pomočnik bo fungiral dr. V. Jovanović, radikalni poslanec. Naša delegacija odpotuje v Ženevo 27. t. m. in ostane tam do konca zasedanja, to je do konca septembra.

PRED TRGOVINSKIMI POGAJANJI Z AVSTRIJO.

Belgrad, 11. avgusta. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je bilo poleg razprave o nettunski konvenciji tudi govora o imenovanju velikih županov na Hrvatskem in v Slavoniji ter o trgovinski pogodbi z Avstrijo. S tem vprašanjem se bo bavil še poseben finančno-ekonomski komite. Delegati za ta pogajanja bodo dobili od ministrskega sveta še podrobnejše instrukcije in bodo nato pogajanja nadaljevali.

ZBOROVANJE ZEMLJORADNIKOV.

Split, 11. avgusta. (Izv.) Včeraj so dospeli v Split delegati Zemljoradniške stranke. Danes ob 4 popoldne se je pričela seja delegatov, ki je trajala pozno v noč in se bo jutri nadaljevala. Predvsem so obravnavali zadržanje stranke v sedanjem političnem položaju in o odnosih napram HSS. Več odposlancev je v svojih govorih nastopilo proti vstopu zemljoradnikov v HSS in se še ne ve, kakšna bo končna odločitev.

DR. TRESIĆ-PAVIČIĆ V SPLITU.

Split, 11. avgusta. (Izv.) Danes zjutraj je prispel v Split dr. Tresić-Pavičić, naš poslanik v Washingtonu. V Splitu bo ostal nekaj dni, nakar odpotuje v Hvar, odkoder se poda zopet na svoje mesto.

KONGRES RIBIŠKIH ZADRUG.

Split, 11. avgusta. (Izv.) Na pobudo Zadrugne zveze se bo vršil v Splitu 21. avgusta kongres vseh ribiških zadrug v naši državi. Na kongresu bodo razpravljali o vseh vprašanjih, ki so važne za napredek ribarstva.

Boji v Siriji.

Pariz, 11. avgusta. (Izv.) Zaradi upora Družov v Siriji je začel list »Journal« očitati Angležem, da so oni upor zanetili. Neki angleški politični agent Moore je že 1. 1860. hujškal katolike v Siriji proti Francozom. Stara zgodovina se sedaj ponavlja. Angleži bi hoteli za vsako ceno gospodovati nad bližnjim in daljnim vzhodom. Sirijo so prepustili Francozom, ker si drugače trenutno niso znali pomagati. Danes pa se že začeli postavljati v ospredje interese kralja Hussein, za katerim pa se skrivajo njihovi lastni interesi. V Bagdadu so postavili za vladnega emirja Feisala, potem so ustanovili posebno državo Transjordanijo za Husseinovega sina in sedaj so zanetili še upor med Druzi.

London, 11. avgusta. (Izv.) »Times« poroča, da so Druzi zavzeli francosko postojanko Sueida. Francoskega viceguvernerja in velik del posadke so Druzi vjeli.

Druzi, ki so se nedavno uprli francoski nadoblasti in prizadeli francoskim četam nekaj obšutnih nepravil, stanujejo na južnem delu Libanona in Antilibanona in po visoki planoti havranski, ki leži vzhodno od Damaska. Francoska interesna sfera sega tukaj daleč proti jugu skoro do genezarskega jezera. Druzi so maloštevilno hribovsko pleme, ki ga cenijo približno na 150.000 duš. Govore neko arabsko narečje. Po veri niso ne kristjani, ne mohamedanci, ampak njihova vera je nekaka mešanica kristjanske, židovske in mohamedanske vere. Za časa turškega gospodstva so vladali nad njimi domači knezi, od 1. 1861. naprej pa kristjanski guverner. Ozemlje, na katerem prebivajo, meri okoli 6000 kvadratnih kilometrov.

Po pogodbi, sklenjeni 1. 1921. med Francijo in Anglijo, obsega francoska interesna sfera 3 ozemlja; namreč Veliki Libanon, Damask in Aleppo.

Okrožje Veliki Libanon meri 10.000 kvadr. kilometrov in šteje 700.000 prebivalcev. Vlada je sestavljena iz domačinov, prideljen pa je vladi francoski guverner. Glavno mesto je Beirut.

Okrožje Damask meri 45.000 kvadr. kilometrov s 630.000 prebivalci. Glavno mesto

je Damask z 250.000 prebivalci. Vlada je sestavljena iz domačinov, nad vlado pa stoji posebna francoska komisija.

Okrožje Aleppo meri 82.000 kvadr. kilometrov s 610.000 prebivalci. Glavno mesto je Aleppo z 200.000 prebivalci. Vlada je sestavljena iz domačinov.

Francoska oblast ima svoj sedež v Beirutu. Organizirana je vojaško, samo upravni uradniki so civilisti.

Briand v Londonu.

London, 11. avgusta. (Izv.) V pondeljek zvečer okoli 8 se je Briand pripeljal s svojim spremstvom v London.

London, 11. avgusta. (Izv.) Po današnjem sestanku med Briandom in Chamberlainom pričakujejo, da bo nemški zunanji minister dr. Stressemann na jesen povabljen v Ženevo na razgovor z zunanjimi ministri Anglije, Francije in Belgije.

London, 11. avgusta. (Izv.) Prvi razgovor med Briandom in Chamberlainom je bil jako buren. Po dvehurnem razgovoru pa sta se ministra sporazumela glede odgovora na nemško noto.

Boji v Maroku.

Pariz, 11. avgusta. (Izv.) Uradno poročilo javlja: Do 7. avgusta ni bilo posebnih izprememb na bojišču. Razne vasi v gorovju Bibane so še vedno zasedene od nasprotnikov, ki zbirajo v teh krajih znatna ojačenja. Hud napad so izvršili Rifanci na postojanko Bab-Taza. Izid boja še ni znan.

London, 11. avgusta. (Izv.) Iz Casablance poročajo, da se vsak dan izkrcavajo nove francoske čete in ogromen vojni material. Čete odhajajo takoj na svoja mesta.

Težak položaj angleške vlade.

London, 11. avgusta. (Izv.) Baldwinov kabinet je zadnji čas predmet vsestranske žrtahne kritike v parlamentu in v listih. Napadajo ga liberalci, napadajo ga labouristi in tudi v konservativni stranki sami se pojavlja sem in tja nezadovoljstvo. »Daily Herald«, glasilo delavske stranke, piše, da je konservativna vlada izgubila ugled in je na tem, da izgubi tudi moč. Konservativci da so nedini in ministri sami tudi. Gospodarja tiska, Rothermere in Beaverbrook, da sta že odločila, naj Baldwin gre. Znamenja kažejo, da bo prevzel vlado Lloyd George, da poskuša pridobiti del konservativcev za koalicijsko vlado in jim v ta namen slika boljševarsko nevarnost. — Cook, tajnik angleške Zveze rudarjev, je izjavil v nekem govoru, da se bo vlada zrušila kakor hišica iz kart, če bo delavstvo složno nastopalo. Vlada z najmočnejšo večino, kar jih je bilo v modernem času, se ni mogla ustavljati parnemu valjarju delavstva. Boj še ni končan. Čez devet mesecev (ko poteče pogodba z rudniškimi podjetji), bo vlada prisiljena, prevzeti rudarsko industrijo v interesu naroda. Sicer bo prišlo do velikega konflikta, ker se rudarji ne bore le za ohranitev sedanjega položaja, ampak za njegovo izboljšanje. Cook želi, da bi se zadeva mirno uredila, toda izjave delodajalcev in Baldwinov govor v spodnji zbornici kažejo na daljnje konflikte.

Na Kitajskem še ni miru.

London, 11. avg. (Izv.) S Kitajskega prihajajo sedaj bolj redka poročila, iz katerih pa je razvidno, da kriza še ne bo kmalu rešena. Kitajci izvajajo stavko v tujih podjetjih z jekleno vztrajnostjo. Angleški trgovski promet s Kitajsko je padel na petino normalne višine; angleška podjetja na Kitajskem večinoma stojijo. Eden najboljših trgov je angleški industriji zaprt. — Ni dosti upanja, da bi se to neugodno razmerje kmalu zadovoljivo rešilo, ker ne delajo proti angleškim interesom le kitajski nacionalisti in boljševarski agenti, ampak je videti, da tudi med Ameriko in Japonsko ter Anglijo ni prave slege pri reševanju tega vprašanja.

MEDNARODNO SODELOVANJE V RUDARSTVU.

London, 11. avg. (Izv.) Tajnik Mednarodne rudarske zveze Frank Hodges izjavlja v »Observer«-u, da si je zveza stavila nalogo, doseči enotnost življenjskih pogojev za rudarje vseh po premogovni krizi prizadetih držav. Poziva podjetnike, naj se tej akciji ne ustavljajo, ampak naj jo podpirajo, kar lahko dovede do mednarodnega sodelovanja v premogarstvu. To da je edino sredstvo, da se prepreči svetovna kriza. Delodajalci morajo uvideti, da bi bili brez takega mednarodnega sodelovanja prisiljeni k ostremu mednarodnemu konkurenčnemu boju ali, če bo akcija zveze uspešna, k političnim bojem s svojimi lastnimi delavstvom. Z ozirom na premogovno krizo v Ameriki upa Hodges, da bodo tudi Združene države sodelovale pri sporazumni ureditvi tega vprašanja.

NEVIHTE NA HOLANDSKEM.

Amsterdam, 11. avg. (Izv.) Tekom včerajšnjega dne so razsajali po Holandskem številni viharji, ki so ponekod narastli v prave ciklone. Takih strašnih neviht na Holandskem ne pomnijo. Po nekaterih krajih je podiral hiše in je zahteval mnogo smrtnih žrtev. Več sto ljudi je brez strehe. Telefonske zveze so na mnogih krajih pretrgane.

ITALIJA PRODIRA NA BALKAN.

Rim, 11. avgusta. (Izv.) V italijanskem ministrstvu za promet so ustanovili posebno komisijo, ki naj proučava možnosti izkoriščanja petrolejskih vrelcev v Albaniji na podlagi med Italijo in Albanijo sklenjene pogodbe.

VELIKO RUSKO POSOJILO.

Moskva, 11. avgusta. (Izv.) Ruska vlada namerava najeti domače posojilo v znesku 300 milijonov zlatih rubljev za gospodarsko obnovo. Posojilo bodo obrestovali po 10 odstotkov.

BELGIJA PRIZNA RUSIJO.

Moskva, 11. avgusta. (Izv.) Ruski politični krogi pričakujejo v najkrajšem času pravno priznanje sovjetske Rusije od strani Belgije.

ZA ZDRUŽITEV AVSTRIJE Z NEMČIJO.

Berlin, 10. avgusta. (Izv.) Včeraj so se po vsej državi vršile velike slovesnosti v proslavo obletnice weimarske ustave. Govorniki (tudi iz Avstrije) so na več krajih nastopili za združitve Avstrije z Nemčijo.

NOV AMERISKI PRITISK.

London, 11. avgusta. (Izv.) »Morningpost« poroča iz Washingtona, da bo ameriška vlada znova pritiskala na ameriške banke, naj ne dovoljujejo posojil državam, ki zavlačujejo ureditev svojih dolgov Ameriki.

CHAMBERLAIN PROTI OMEJITVI PORODOV

London, 11. avgusta. Neka deputacija se je obrnila na zunanjega ministra Chamberlaina s prošnjo, naj vlada podpira propagando za omejitve porodov. Minister je deputacijo ostro zavrnil in izjavil, da je omejevanje porodov nenaravno in frivolno.

Proti odebelosti deluje s kolosalnim vspehom samo Vilfanov čaj.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvaja Laboratorij Mr. D. Vilfan, Zagreb, Ilica 204

Afera dr. Lukiniča.

(Govor narodnega poslanca dr. Jakoba Hodžarja v narodni skupščini dne 10. jul. 1925.) (Konec.)

Tudi »Vossische Zeitung« je pisala svojčas o knezu Arenbergu, da je sodišče razsodilo, da se njegovo v Belgiji ležeče posestvo sekvestira, dasi je bil belgijski in nemški podanik. (Franc Kremžar: Precedenti so tu! — Dr. Žerjav ugovarja.) Ako vam eno trditev, katero ste postavili, ovržemo, potem pridete z novim izgovorom in trdite zopet in zopet, da je treba desekvestrirati. Še nečesa ne smemo pozabiti. Dr. Lukinič trdi v rešitvi o čilih »porodice« Turn Taxis, ki imajo stvarne pravice do fideikomisnega imetja kot fideikomisni »čakalci« in ki so postali čehoslovanski državljani. Govori se o nekaj četrtinah, desetinah, nadpolovični večini takih »čakalcev« itd. Jaz se v to matematiko ne bom spuščal. Apelliram samo na vas, gospodje, ki zagovarjate desekvestracijo iz razloga fideikomisa, da se prepričate, ali je doprinesen najmanjši dokaz, da se je vsaj eden teh »čakalcev« — če bi tudi v resnici obstojali — strinjal s prodajo Turn Taxisovega imetja akcionarskemu društvu, ne glede na to, da bi imelo govoriti tudi fideikomisarično sodišče. Če »čakalci« niso bili zapreka za slobodno prodajo, zakaj so potem smeli biti zapreka za likvidacijo Turn Taxisovega imetja v korist države? Stvar leži na dlani, enkrat naj pomaga državljanstvo, drugi fideikomis, tretji »čakalci«, vse skupaj pa ni oviralo dr. Lukiniča, da je potrdil prosto prodajo, samo da je v isti sapi svedčeno zatrnil, da je imel Turn Taxis kljub fideikomisu in »čakalcem« vseeno pravico imetje prodati. S tako doslednostjo je dr. Lukinič branil interes države!

Gospodje, vrnimo se k politični strani obrambe gospoda dr. Palečka. Ravno tu lahko vidimo, na kako slabega branitelja je zadel g. dr. Lukinič. Konstatiram, da je bivši ban hrvatski najmanj smel zagovarjati hrvatskega odvetnika dr. Lukiniča z nemško tezo. Kajti vprašanje Turn Taxisovega imetja ni samo državno, ampak je tudi vprašanje hrvatsko-nacionalno vprašanje Zrinski-Frankopanov, katere so Habsburžani zvalili na Dumaj, jih tam obglavili, ter jim kot krvatskemu plemstvu zaplenili hrvatsko zemljo. Najmanj, kar se more tukaj reči, je to, da se je z desekvestracijo hrvatskemu kmetu vzelo ono, kar bi mu po pravici in zgodovini pripadalo. (Dr. Zanič ironično: Dr. Paleček ni bil hrvatski ban. — Prerekanje med strankami levice in desnice.) Naj omenim samo to, da je gospodu dr. Palečku, sedanjemu branitelju in bivšemu banu gotovo znano, da je bil hrvatski kmet kaznovan celo za to, ako so samo njegove kokoši zletele v šumo kneza Thurn-Taxisa. Nadalje, gospodje, branitelj je govoril o boljševarstvu, češ, da je to boljševarška metoda, ako se je vložila ta obtožba. Vprašam vas, ali spada kaj takega v obrambo? Mislim, gospodje, ako se tako govori, da ima gospod branitelj tajno željo sklicati zopet anketo, da se preišče, ali so oni, ki so tožbo podpisali, boljševarski. Gospodje, dokazal sem, da se je vlekel celo boljševarizem v obrambno akcijo, da bi se izpodbila obtožba in obrnila pozornost od nje na druge činitelje, kazaje jih kot večje in hujše lopove, boljševarke, in ne vem še kaj, samo da bi se s tem pomembnost in škandaloznost Thurn Taxisove afele kolikor mogoče zmanjšala.

Se nekaj se je reklo, in sicer to, da smo hoteli ustvariti s to tožbo nekaj verski in plemenski front. Kar se tiče verskega fronta, mislim, da ga je vpletel v to zadevo gospod dr. Žerjav. Hotela se je stvar prikazati tako, kakor da ne bi šlo za tendenco obvarovati državo škode, marveč da ima tožba samo versko oziroma plemensko ozadje. V tem smislu se potem filozofira in malo pravno modruje, da se naposled zajaše patriotični konj s patetično gesto, da dr. Lukinič izide iz cele afele lep, čist, srebrn, in vse je prav in v redu. Ali ni taka obramba tudi boljševarška metoda?

Pa še lepše stvari prinaša politični del dr. Palečkove obrambe. S pravnega stališča so vsa njegova izvajanja neresna. Med drugim operira gospod branitelj z začetnimi črkami raznih imen n. pr. »D.«, »K.« itd. Ako prihaja pravnik s takimi argumenti, potem pač kaže to, kako težko mu je zagovarjati to, kar treba. Naj prihaja s kakimi inkriminacijami napram »D« ali »K«, potem ga pač opravičeno vprašam, kaj ve povedati o »D« ali o »K«. Ako kaj znate, potem je vaša dolžnost, da tožite, naj si bo to »D« ali »K«, kakor je opozičita tožila dr. Lukiniča. Ali pa morda zato ne tožite, ker se bojite boljševarskih metod?

Preiskati bo nadalje treba še sledečo stvar. Slišali ste že o tem, da dotično akcionarsko društvo ni napravilo niti bilance, niti vplačalo akcij, tako da samo životari, oziroma vleče samo koristi, na drugi strani pa, da se zaradi tega, ker se je desekvestrirana imovina prodala temu domačemu akcionarskemu društvu, ni smatralo za potrebno dovoljenje za desekvestracijo od strani vojnega in zunanjega ministrstva, češ da se ni bati, da bi desekvestrirana imovina prišla v inozemske roke. Gospodje, če se vam posreči dokaz, da je s tem že podana garancija, da imovina ne bo prišla v inozemske roke, potem vam čestitam. Glavna stvar so akcije, pokažite garancijo, da ne smejo priti v tuje roke. Kaj boste rekli na to, da so belgrajski časopisi poročali, da so direktorji Turn-Taxisa v upravnem svetu akcionarskega društva. Jaz sem mnenja, da so to inozemci. Pa še eno zelo važno stvar je treba točno preiskati in dogmati. Čujte! Avstrijske novine so pred nedavnim časom pisale, da je žena kneza Alberta Thurn-Taxisa Margareta hčerka nadvojvode Jožefa Habsburžana, ki je igral veliko ulogo na Madžarskem in katerega so hoteli oklicati za mažarskega kralja. Zato pravim, da je treba vse to dobro preiskati in posvetiti z lučjo tudi za kulise. Potem se bo morda dognalo, zakaj se je knezu Albertu Thurn-Taxisu tako silno mudilo, da pride do avstrijskega podanstva. Potem bo morda jasneje, zakaj se toliko govori o nekaj boljševarskih metodah in sicer za to, da se prepreči povrat sekvestra nad imovino kneza Thurn-Taxisa.

Še nekaj se govori, kar je tudi treba točno preiskati. Že poprej sem omenil, da knez Albert Thurn-Taxis pravzaprav ni imel ničesar iskati v Maxglanu. Najnazadnje je prišel ravno v ta kraj, da bi tukaj šele dobil domovinsko pravico. V listih je pa tudi stalo, da se v najbližji sosesčini Maxglana nahaja grad rodbine Parma, iz katere je izšla cesarica Zita. Ako se dožene, da je to resnica, potem bo morda razumljivejša, da je obična Maxglan post festum dala knezu Thurn-Taxisu domovinsko pravico.

Torej, gospodje, donesli so se v tožbi dokazi proti g. dr. Lukiniču, kateri, če drugega ne, milo rečeno postavlja avstrijsko državljanstvo kneza Thurn-Taxisa v skrajno sporno in slabo luč in ki nasprotuje pravnemu mnenju, da je imovina kneza Thurn-Taxisa fideikomisarična. Bilo je takih slučajev, ki so jih druge države rešile v svojo korist, pa niso izgubile na časti in ugledu. To mnenje za stopata Belgija in Angleška. Pri rešitvi tega vprašanja moramo imeti pred očmi samo interes države in samo jugoslovansko tezo, ne pa nemške teze. Najmanj pa imajo pravico nastopiti z nemško tezo v spornih zadevah oni, ki imajo vedno polna usta nacionalnosti in državotvornosti. Prva dolžnost onega, ki je sam priznal, da je bilo celo vprašanje sporno, je bila, da ni smel iti preko pristojnih oblasti, marveč bi moral vprašati za mnenje vsaj državni svet ali ministrski svet. Zakaj bi se ustrašili, če imamo pravico, da bi stopili, ako treba, tudi pred mednarodni forum, in zakaj ne bi poskusili vsega, da očuvamo naše narodne interese? In to bi bil moral storiti tudi gospod dr. Lukinič, preden je kaj drugega na svojo roko in tako brzo ukrenil. Ko ga tožimo, pravijo, da je to boljševarška metoda. Seveda če se tako dela, potem ne more biti govora ne o škodovanju ne o varovanju državnih interesov. Iz cele obrambe se vidi, da je dr. Lukinič delal ne samo lahko-miselno, temveč da je delal zavestno in namenoma. Na vsak način je pa gotovo, da je naša država vsled dviga sekvestra z imovine kneza Thurn-Taxisa oškodovana za težke milijone, katere nujno potrebujemo za naše narodno gospodarstvo. Finančni minister g. dr. Stojadinović zahteva vedno nove davke, zajedno pa vedno tarna, da je treba varčevati in izdatke izmanjšati. Ravno tu ste zamudili v tem oziru najlepšo priliko. Zato je moj klic: Branimo jugoslovansko tezo in s tem bomo očuvali ogromno imetje v korist naroda in države! (Zivahno odobravanje in ploskanje na levici.)

Dnevne novice.

Štiski dnevi katoliškega dijaštva, ki so se začeli 9. t. m., krasno potekajo. Zbralo se je 120 udeležencev, pač največje število dosedaj. Okoliš — pradedni samostan, najstarejše kulturno središče Kranjske — kakor nalašč disponira udeležence za temo verske obnove in krščansko-socialnega dela, kateremu se dajo smernice na predavanjih in v živahnih debatah. Vsi predavatelji so se izvrstno pripravili in vsa predavanja so pismeno izdelana. Gostoljubje milostljivega opata in vseh sobratov njegovih dela bivanje tako prijetno, da bodo štiski dnovi za vse eden najlepših spominov življenja. Izredno navdušenje je izrazil prirčno pismo našega vladike dr. Antona B. Jegliča, ki pozdravlja udeležence in je obenem naklonil tečaju 2000 dinarjev v svrhu poravnave stroškov. Ko se tečaj konča, bomo o njem obširneje poročali.

Z Bleda. V naši občini se nekateri zelo trudijo, da bi vlada na kak način dovolila igralnico. V tej zadevi se je baje podala deputacija k bivšemu ministru dr. Zerjavu, ki se nahaja pri Mrzlem Studencu na dopustu, da bi jim izposloval to reč. Mi smo pa prepričani, da se to ne bo zgodilo.

Dolenji Logatec. Kakor smo že poročali, priredi tukajšnji Orel vstrajnostno tekmo v teku na razdalji 10 km. Tekma se vrši na praznik dne 15. t. m. ob 4 popoldne. Start od hotela Kramar v Dol. Logatcu do Rok. doma na Vrhniki. Tekma obeta biti zelo zanimiva. Ker je to nekaj novega, opozarjamo javnost na to prireditev. Po tekmi se razdele darila zmagovalcem. Po tekmi bo godbeni koncert na prijaznem vrtu Rok. doma na Vrhniki, igra godba Katoliškega prosvetnega društva iz Lolenjca Logatec; vstopnina za koncert Din 5 za osebo. Ker je prireditev združena s precejšnjimi stroški, vabimo občinstvo, da se je v obilnem številu udeleži. Radi reda na cesti, da ne bi kaj oviralo tekmovalcev tekačev, prosimo občinstvo, da se drži točno predpisov in naj bo leva stran ceste prazna. Prosimo, da reditelje podpirate in jim ne slavi morebitnih ovir. Za gledalce bo največji užitek pri serpenlini pri gostilni Debevc. Opozarjamo izletnike Ljubljance, naj pohite ta dan na Vrhniko.

Novice iz Kranjske gore. Cerkveni pevski zbor priredi v zvezi z zborom Kat. prosvet. društva in z nekaterimi drugimi pevci v nedeljo, 23. avg. ob 20 v župni cerkvi cerkveni koncert. Čisti dobiček je namenjen za popravilo župnih orgel. — Število letoviščarjev je že prekoračilo tekoče število lanskih, samo da jih naenkrat letos še ni bilo toliko kakor lani. Ker se je pa zadnje dni ustalilo vreme, ki je naravnost krasno, pričakujemo še veliko novih. — Djakovski škof Akšamovič se je vrnil s svojim avtomobilom preko Gorenjske in Štajerske nazaj v Djakovo. Izjavil je, da je svojo bolezen na glasilkah v grlu tu popolnoma pozdravil.

Smihel-Stopiče. Občinske volitve v naši občini so razpisane za 20. september.

Krajska. Izid občinskih volitev v Krajski: SLS dobila 6 odbornikov, SDS 3 odbornike. SLS je napredovala od 86 glasov na 99, SDS nazadovala od 58 na 51.

Št. Jernej na Dolenjskem. V nedeljo, dne 2. avgusta smo slovesno praznovali 30 letnico obstoja hranilnice in posojilnice z blagoslovitvijo nove električne centrale. To je za našo laro, pa tudi za vso krško dolino nekaj novega. Pokazali smo, da smo res napredni v pravem smislu besede. Da imamo tako pomenitno in moderno luč, se imamo predvsem zahvaliti načelniku posojilnice, g. svetniku Lesjaku.

Prosvetni šef za Ljubljansko oblast. Imenovanje dr. Pestotnika prosvetnim šefom je izvršila v zadnjih trenutkih svojega obstoja PP vlada. Po »Službenih novinah« št. 176 je bil imenovan prosvetni šefom a po št. 178 ravnateljem v Vel. Bečkereku. Med obema imenovanjema pa ni razlike, ker je bilo izvršeno istočasno na ta način, da je bil dr. Pestotnik pod Pribečevičem prevzet iz službe kot profesor na ljubljanskem liceju v državno službo z vstetjem 24 službenih let, z uvrstitvijo v kategorijo I-3. V koliko ostane pri tem imenovanju, se bo še le pokazalo. Konstatiramo samo, da ne bo naša javnost zapeljana pa naspotujočih si veseli v našem časopisu. Treba vedeti, da prinašajo Službene novine razna imenovanja tudi za nazaj po več tednov in mesecev.

Osebnost iz učiteljske službe. Upokojen je v smislu zakona Rajko Mežan, šolski upravitelj v Verdrenju, Kočevski okraj.

Nakup vojaških reči po civilnih osebah. Ker se večkrat dogaja, da prebivalstvo vključ svoječasemu opominu še vedno kupuje vojaške stvari, opozarja ministarstvo vojske in mornarice vnovič na posledice § 115. vojaškega zakona, po katerem se kaznuje vsakdo, ki kupi ali shrani ali zataji kako vojaško stvar, bodisi orožje, obleko, obutev itd. z zaporom do treh let.

Agrarna reforma. Ministrstvo za agrarno reformo je izdalo zbirke zakonov, naredb in razpisov, ki so bili doslej izdani v pogledu na izvedbo agrarne reforme. Agrarno-reformnim interesentom bo pregledno urejena uradna zbirka gotovo dobro služila. Knjiga se dobi pri Agrarni direkciji v Ljubljani, Gospodarska ulica 15-I za ceno 50 Din. Ako se naroči knjiga po pošti, je poslani v naprej znesek 60 dinarjev.

Odlikovanje naših umetnikov v Parizu. Mednarodna komisija za oceno gledališke umetnosti je prisodila nagrade sledečim: Babič Zagreb: veliko darilo; Bjelič, Belgrad: častno diploma; Zagorudnjok, Belgrad: zlato svetinjo; arh. prof. Kregar, Ljubljana: zlato svetinjo; Vanja, Zagreb: srebrno svetinjo.

Velika lovska razstava v Zagrebu obeta biti — kolikor se da soditi po že došlih prijavah — izredno bogata. Lovstvu Slovenije je odkazan poseben paviljon tik kraljevega. Pozivljamo vse člane, da izberejo iz zbirke svojih lovskih trofej najlepše in najzanimivejše predmete, ter jih pošljejo do 21. t. m. na naslov Slovensko lovsko društvo v Ljubljani. Vse te predmete odpeljemo potem skupaj v Zagreb in jih tam razstavimo. V poštev pride predvsem rogovi, nagačena divjačina, kože, pasti, lovske slike itd., seveda vse iz domačih lovišč. Vsi predmeti se bodo zavarovali in je v polni meri preskrbljeno za to, da se noben predmet ne zamenja ali izgubi. Tovariši, na noge! Pokažimo, kaj premoremo in kaj znamo! — Slov. lovsko društvo v Ljubljani.

Novo mesto. Ni občine na Dolenjskem, ki bi razpolagala s tako obilnim premoženjem kakor je novomeška mestna občina. Številne hiše, obširni gozdovi in druga zemljišča, nosijo lepe letne dohodke. Mesto se je zadnji čas razširilo s priključitvijo Kandije. Da med raznimi stanovi ne manjka tudi revežev, se samo ob sebi razume. V zadnji občinski seji, 7. t. m. pa je mestna večina (gospodarska stranka) na predlog g. župana več prošenj za podporo zavrnila. Menili bi, da bi morala tako bogata občina, kakor je novomeška za one, ki trpe pomanjkanje sistematično poskrbeti. Ljubljanska občina n. pr. — čast, komur čast! — v tem oziru veliko naredi. Naj bi jo novomeška posnemala! Kam pa naj se dene mestni revež, razni brezposelni, ki brez lastne krivde ne morejo dobiti dela, mali penzionisti, ki od beraške penzije ne morejo živeti, nadalje meščani, ki vsled bolezni in starosti ne morejo nič služiti, itd. itd.? Živ ne more nihče pod zemljo.

Tatvine. Ponoči 31. julija so prišli neznani zlikovci v hišo g. Drenika na Šrangi pri Mirni reki ter odnesli 33 kg masti in 8 kg slanine. To je letos že drugi slučaj. Ravno tam so pokradli pred nekako tremi tedni nekaj tobaka, perila in dežnik. Tatovi morajo biti domačini, ker so jim razmere v hiši tako dobro znane. Orožniki stvar raziskujejo in je upanje, da bodo krivci kmalu pod ključem.

Okrajna kmetska zveza za ljubljansko okolico vabi na
kmetski tabor,

ki bo v nedeljo, dne 23. avg. 1925 ob 2 pop. pri Sv. Roku v Dravljah.

Poročata o političnem položaju in važnih kmetskih vprašanjih predsednik Jugoslovanske kmetske zveze poslanec Janez Brodar in poslanec ljublj. okolice Franc Smodej. Po taboru prosta zabava pri Mihelnu.

Vse somišljenike in prijatelje kmetskega ljudstva najvjudneje vabi k obilni udeležbi odbor.

Javna licitacija. Gradbena direkcija razpisuje na dan 16. septembra 1925 javno osebno licitacijo za oddajo zgradbe lesenega mostu čez Savo pri Bohinjski Bistrici v tiru dež. ceste I. vrste Bled-Bohinjska Bistrica. Podrobnejši podatki so razvidni iz razglašene Uradnega listca.

Za pasje nove prodaje »VOIKA« čevlje in nogavice v zgubo, samo, da vidi pare. Izrabimo priliko!

— Bluze najnovejše priporočila tvrdka Kristofič-Bučar, Ljubljana, Stari trg. 1447

Obleke kupite najceneje pri
Josip Rojina — Ljubljana

Iz Ljubljane.

Slov. glasb. društvo »Ljubljana«. Jutri v četrtak 13. t. m. vaja celokupnega zbora. Točno ob 8 vsi. Po vaji razgovor radi izleta. Polnoštevila udeležba!

Razgrnitev volilnih imenikov in vložitve reklamacij za volitve priseladnikov in namestnikov za obrtno in prizivno sodišče v Ljubljani. Volilni imeniki za volitve priseladnikov in namestnikov za obrtno in prizivno sodišče v Ljubljani bodo razgrnjeni vsakomur v posvetovalnici mestnega magistrata ljubljanskega — soba št. 22. — v času od dne 17. avgusta do 24. avgusta dne 24. avgusta 1925, vsakokrat od 9 zjutraj do 13 popoldne. V tem roku morejo vložiti volilni upravičenci pri mestnem magistratu ljubljanskem s potrebnimi listinami in izkazi podpore reklamacije proti volilnim imenikom svojega volilnega razreda.

Kolesa kupite najbolje in najceneje pri tvrdki
J. Gorec palača »Ljubljanske kreditne banke« in Gospodarskega centra 14.

Vsi DELI, OPREMA in PNEVMATIKA na zalogi!

Iz Štajerske.

Pokrajinski zlet Jugosl. gasilske zveze se vrši v Dravogradu dne 15. avgusta 1925. Na sporedu je dopoldan sprejem gostov in društvo pri vlakih na kolodvoru. Ob pol 11 skupen pohod v Dravograd na trg, kjer se vrši pozdrav. Po pozdravu pontifikalna maša na trgu, po maši izročitev diplom častnim članom društva, nato mimohod pred oblastmi, društvenimi dostojanstveniki in častnimi člani, odhod na veselilni prostor in od tam razhod k obedu. Popoldne se ob 2 začne velika vrtna veselica na veselilnem prostoru, kjer bodo nudili gostom zabavo številni šotori, planinska kočja, srečolov itd. Vstopnina za gasilce v kroju 2, za ostale 5 Din. — Vožnja za zlet je polovična na vseh državnih železnicah in sicer na ta način, da si kupi vsak gost na vstopni postaji cel vozni listek, kateri potem velja tudi za nazaj in se ga pri izstopu v Dravogradu ne sme oddati. Legitimacije za polovično vožnjo se dode pri gasilskih društvih, katerim so bile te dni odposlane. Oni, ki bi legitimacij ne prejeli, jo dobijo na dan zleta v zletni pisarni na veselilnem prostoru. Vsi udeleženci se opozarjajo, da morajo udeležbo na zletu dati potrditi v zletni pisarni, ki bo v to svrhu poslovala na veselilnem prostoru, v nasprotnem slučaju polovična vožnja ne velja. — Iz Ljubljane vozi ob 23.15 preko Maribora ter dospe v Dravograd ob 7.34. Iz Celja vozi ob 4.08 ter prispe v Dravograd ob 9.20. Za nazaj je poseben vlak, ki vozi iz Dravograda ob 21.25 ter pride v Celje ob 24.31 ter ima od tam zvezo z vlaki proti Ljubljani, Zidanem mostu in proti Mariboru. Iz Dravograda proti Mariboru vozi zvečer ob 7. Prijavne pole so bile poslane vsem društvom, vendar pa se od večine društev odgovori pogrešajo, kar nam otežuje likvidacijo predpriprav. Prosimo, da se nam vrnejo prijave, tudi ako se društva zleta ne udeležijo. — Prosto voljno gasilno društvo Dravograd.

Sv. Tomaž nad Ormožem. V nedeljo, dne 2. avgusta je daroval novo mašo g. Mešk. ko, nečak župnika in pisatelja Fr. Ks. Meška. Pridigoval mu je g. stric. 84 svatov in nešteti množica ljudstva je spremljala g. novomašnika v cerkev. Popoldne se je vršila slavnost v nalašč za to priliko narejeni uti, v kateri so se zbrali primicijantovi gostje, okoli 400. Seveda ni manjkalo tudi študentije, ki je na priekšnih novih mašah stalen atribut. Ta skrbi za zabavo in guči in poje. Bog jo živi!

Mariborski skavti so taborili 14 dni v Logarjevi dolini pri slapu Rinki. Šotore so imeli najprej postavljene na pobočju. Ko jim je voda začela nagajati in je vdiral v šotore, so se premaknili v dolinico, v »Samotno jaso«. A tud tam jim je deževje delalo preglavice. Nekoč so pribežali v Piskernikovo zavetišče in tam prenočili. Službo so imeli strogo razdeljeno. Eni so nosili drva, drugi kuhali, tretji hodili po mleko na Okrešelj, drugi zopet po kruh in pošto v Solčavo. Po noči sta po dva vedno stražila šotore. Napotili so se peš v Maribor po Mislinjski dolini in čez Pohorje. V 14 dneh bodo že tam, če jim vreme ne bo preveč nagajalo.

Mozirje. Dne 5. avgusta se je zbralo pri g. župniku Krošlju nekaj tovarišev duhovnikov, ki so pred 25 leti imeli novo mašo. Mašo zahvalnico je daroval g. župnik Podplatnik s Polensaka pri Ptuj, mašo zadušnico za rajna tovariša župnika Volčiča in prof. dr. Medveda pa g. župnik Krošelj. Pridigoval je g. gardijan kapucinov v Ptuj p. L. Hazemali. V prijetnem razgovoru je minil popoldan. Za prihodnje leto je povabil tovariše g. prof. Anton Kolarič v Ptuj.

Zveza večernega vlaka iz Maribora, Prevalj v Slovenjgradec. Po dolgem smu vendar dobili to, v vseh ozirih zelo potrebno zvezo. Vlak vozi iz Dravograda ob 20.22 (8.22 zvečer) ter pride ob 9 v Slovenjgradec.

Železniška zveza s Slatino—Radenci. Železniško ravnanje v Ljubljani nam pošilja sledeče: Z ozirom na dopis »Železniška zveza s Slatino Radenci« v vašem cenjenem listu z dne 4. avgusta 1925 je čast podpisani direktiji sporočiti: Najhitrejša zveza s Slatino Radenci je iz Ljubljane gl. kol. s potniškim vlakom ob 12.10 do Pragerskega, kamor dospe vlak ob 15.46; iz Zagreba gl. kol. z brzim vlakom ob 11 do Celja ter od tu z ljubljanskim ljubljanskim potniškim vlakom ob 14.34 do Pragerskega, kamor dospe vlak istotako ob 15.46. Odhod iz Pragerskega ob 16.9, prihod v Slatino Radenci ob 19.32. Nikakor se torej ni treba potnikom voziti do Maribora gl. kol., kakor je v notici omenjeno, ampak samo do Pragerskega, kjer prestopijo v vlak, ki vozi proti Čakovcu. Da ugodi direktija željam potujočega občinstva, je odredila, da se nahaja direktni voz Maribor gl. kol. Slatina Radenci, pričenši ob 9. avgusta t. l. pri vlak, ki odhaja iz Maribora gl. kol. ob 15.27 ter iz Pragerskega ob 16.9, kjer ima direktno zvezo iz Ljubljane in Zagreba. Prihod v Slatino Radenci ob 19.32. V obratni smeri se nahaja kurzni voz Slatina Radenci—Maribor gl. kol. pričenši od 10. avgusta t. l. pri vlak, ki odhaja iz Slatine Radenci ob 6.17 ter prihaja v Pragersko, kjer ima zvezo proti Ljubljani in Zagrebu ob 9.15.

Novo brizgalnico si je nabavila požarna bramba v Kokarjih v Savinjski dolini, ki jo je v nedeljo 9. t. m. blagoslovil g. župnik Požar iz Rečice v Savinjski dolini. V svojem govoru je povdajal samaritansko delo, ki ga vrše ognjegasci in pa veliko darežljivost rečičkih

župljanov, ki so prispevali razen za zvonove v vseh cerkvah tudi za novo brizgalnico v Kokarjih in za gasilski dom v Pobrežah. G. šolski nadzornik Pulko se je v imenu mladega društva zahvalil dobrotnikom. Lepo je govorila tudi kumica, gospa Ježovnikova. Po blagoslovitvi se je vršila na Govekarjevem vrtu vesela domača zabava.

Avtomobilna nesreča. V soboto, 8. t. m. popoldne je moral graščinski avto na potu iz Rimskih toplic proti Jurkloštru pri jezu Vrb-ljanškovega mlinu zavoziti globoko v vodo, ker mu je na hudem ovinku privozil naproti dvoprežen težki voz. Vseh šest potnikov se je srečno rešilo iz neprosto voljne kopeli. Avto so pa tudi nepoškodovan izvlekli iz vode še isti večer.

IZ MARIBORA.

Tretjeredna skupščina duhovnikov lavantinske škofije, ima dne 17. avgusta t. l. ob 10 občni zbor v Mariborskem frančiškanskem samostanu. Spored: 1. Čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora a.2. 2. Referat o III. redu. 3. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 4. Volitev novega predstojništva in zaupnikov po dekanijah. 5. Predlogi o nadaljnjem razvoju skupščine. 6. Posvete skupščine presv. Srcu Jezusovemu. 7. Slučajnosti. Vsi člani pododborov po dekanijah naj se občnega zbora gotovo udeležijo. — Vodstvo.

IZ CELJA.

Novi inženir. Javno prakso je otvoril v Celju novi inženir Franc Donner.

Mestno gledališče prične dne 15. septembra z otvoritvijo, ko se bo igrala igra Jurčičev »Tugomerc«.

Društveni sestanek občnega slovenskega obrtnega društva se vrši dne 13. t. m. ob 8 zvečer v Narodnem domu v »Rdeči sobi«.

IZ TRBOVELJ.

Trboveljski sejem. Današnji živinski in kramarski sejem se je obnesel prav slabo. Zivine se je za trboveljske razmere precej prignalo, ni pa bilo kupcev. Tudi kramarji niso imeli kupcev. Vsak tržni dan, ki se vrši ob sobotah, ima več obiskovalcev kot ta sejem.

Poneverjenje pri Dukiču. Pri podjetju Dukič in drug na dnevnem kopu ali Doberni, so prišli pred časom na sled večjim poneverjenjem denarja. Nekdo je na plačilnih listih vpisal k praznim številkam izmišljeno ime s polno 14 dnevno plačo in denar ob plačnem dnevu zase pridržal. V šitnih knjigah je seveda dotična številka ostala prazna in tako so ob neki kontroli celo zadevo razkrih. Ugotovljeno je, da je od novega leta sme bilo okoli štirideset tisoč dinarjev poneverjenega. Krivec je bil seveda takoj odpuščen.

Veselice v Društvenem domu. Veselica, ki se bo vršila na praznik dne 15. t. m., utegne biti prav lepa. Vse se pripravlja, da bo veselilni prostor na prostem lepo okinčan, v slučaju slabega vremena se bo pa že nova dvorana primerno uredila. Svirala bo polnoštevila rudniška godba, nastopal bo pevski zbor, ako bo pa komu sreča mila, se bo odškodoval pri srečolovu itd. Veselice v Društvenem domu so splošno znane, da se človek pošteno in neprisiljeno zabava. Čisti dobiček je namenjen za novi krasen in moderno zidan Društveni dom.

Dijaško romanje v Rim.

Objavljamo zadnje in končnoveljene podatke za dijaško romanje v Rim:

1. Odhod iz Ljubljane je 19. t. m. ob 6 zjutraj, prihod v Trst ob 12.5, iz Trsta ob 17 in prihod v Florenco 20. t. m. ob 3.35. Tu ostanemo cel dan ter si ogledamo mesto. Ok 24.20 odhod iz Florence in prihod v Rim dne 21. t. m. ob 7.25 zjutraj.

2. V Rimu ostanemo sedem dni; stanovanja so poskrbljena, ravnotako tudi hrana, skupaj 29 lir na dan. Nazaj grede si ogledamo Benetke.

3. Vsakdo naj vzame hrane za dva dni: seboj, da mu je ne bo treba iskati med vožnjo.

4. Zjutraj 19. t. m. se zberemo na kolodvoru v Ljubljani ob 5, kjer dobi vsak svoj romarsko legitimacijo in vozni listek. Vsakdo bo moral plačati še nekaj dinarjev, ker smo morali poslati malo vsoto v Rim naprej, da se na mzasigurali stanovanja.

Vsakdo naj v lastnem interesu pazi, da ne zamudi odhoda vlaka, ker bi si tako prizadejal velike nevšečnosti.

Počitniška zveza.

Iz ostale Jugoslavije.

Evharistični kongres v Slatini. Minolo nedeljo se je vršil v Slatini evharistični kongres, katerega se je udeležil tudi nadškof dr. Bauer. Navzočih je bilo do 10.000 vernikov.

Za asistenta na medicinski fakulteti v Zagrebu je imenovan dr. Josip Gostiša, sekundarni zdravnik v Ljubljani.

Tihotapstvo s tobakom v Bosni. Vsa prizadevanja oblasti, da bi zatrla tihotapstvo s tobakom v Bosni, so brezuspešna. Komaj odkrijejo na eni strani kako tihotapsko skrivališče, že vodi sled do drugega in tako brez konca in kraja. Minolo nedeljo so v Brusovači v hiši Sulejmana in Huse Novajlića zopet našli veliko zalogo tihotapskega tobaka, ki je bil že spravljen v zavožke opremljene s ponarejenimi etiketami. V hiši so našli tudi 14 revolverjev.

Nov spor med upravo in invalidi v Brestovcu. Dne 9. t. m. so invalidi v Brestovcu začeli znova stradalni štrajk, da na ta način izsilijo spremembo razmer v upravi zavoda. Obenem so poslali v Belgrad brzojavko, v kateri zahtevajo, da nemudoma pride v zavod komisija, ki naj preišče razmere. Tej zahtevi je oblast takoj ugodila, nakar so invalidi štrajk končali.

Drava raste. V Osjeku je Drava narasla za 3 in pol metra, ker je okoli Koprivnice in Varaždina močno deževalo. Včasih so se osješki ribiči veselili naraščajoče Drave, ker je priplavalo v Dravo mnogo rib iz Donave. Dnešnja pa donavske ribe ne prihajajo več v Dravo, ker jih odganjajo v vodo spuščeni odpadki kemične fabrike v Belišću.

Štrajk lesnih delavcev v Brodu. V Brodu na Savi štrajkajo že 10 dni delavci podjetij »Slavex« in »Slavonijac«. Ker je delavecem že pošel denar, žive v veliki bedi. Okrajni glavar se je obrnil na ministrstvo za socialno politiko s prošnjo za posredovanje med delavci in delodajalci.

Iz Primorske.

Italija in Reka. Zanimivo je opazovati, kako ravna Italija nasproti Reki. V resnici, veliko si je prizadela, da zagotovi Reki novo gospodarsko življenje in procvit, toda samo v toliko, v kolikor gre to na račun Jugoslavije. Kadar bi pa morala Italija odnosa kaka druga italijanska luka kaj žrtvovati na korist Reki, takrat pa izgine vsa ljubezen in vsi oziri; Reka ne dobi niti drobtinice, ki padajo z italijanske mize. Zravkar je doživel Reka zopet veliko razočaranje: italijanska vlada je oddala pomorsko zvezo Reka—Benetke — Benetkam. Reko naj bi pač vzdrževala Jugoslavija izključno na svoje stroške.

Umrli je v Trstu znani veletrgovec comm. Vittorio Venezian, eden najagilnejših bivših iredentističnih voditeljev.

Smrtna kosa. V Trstu je umrl vpokojeni carinski nadzornik Martin Porenta.

Za napredek italijanskih morskih kopališč. V Rimu se je te dni vršil sestanek županov italijanskih morskih kopališč. Posvetovali so se o skupnem prizadevanju za povzdigo tujkega prometa, ki je že sedaj v najlepšem razvoju. Od vlade zahtevajo pomoč za čiščenje morskega dna in vzdrževanje kopališčnih obali ter podobne udobnosti.

Šolstvo.

UČNI NAČRT ZA TRETJI RAZRED GIMN.

Na osnovi člena 28 zakona o proračunskih dvanajstih za mesec april, maj, junij in julij 1925 in v zvezi z odloki S. N. Br. 27761 in 28688 lanskega leta o izenačenju učnega načrta in programa o srednjih šolah naše kraljevine je prosvetni minister Pribičević p. br. 7826, 27. VI. 1925 predpisal začasni učni načrt za 3. razred gimnazij v naši državi.

Učni načrt govori o srednjih šolah, a velja za gimnazije. K srednjim šolam pa prištevamo tudi realne, trgovske akademije, teh. srednje šole (obrtne nadaljevalne šole), kmetijske srednje šole itd. — torej je že označba napačna, akoravno je v opombi označeno, za katere velja. — Odlok razlikuje »nastavni plan« (urnik) in »nastavni program« (učni načrt). Ure so sledeče razdeljene: Verouk 2 (na teden), srbohrvaščina 4 (pri nas slov. 3, sh. 1. kar pa v urniku ni posebej navedeno), francoščina 4, zemljepis 3, narodna zgodovina 3, fizika 4, matematika 4, risanje 2, telovadba 2; skupaj 28 tedenskih ur. Ker se že letos latinsčina v 1. in 2. razredu ni več poučevala, odpade tudi v 3. razredu. A kaj bo z nemščino? Tudi ta je bila ukinjena in se je poučevala kot prost predmet. Kolikor nam je znano, je neoblikovano nemščino obiskovalo jako mnogo dijakov, po nekaterih zavodih vsi dijaki 1. in 2. razreda. Zato je dolžnost učne uprave, da uvede zopet neoblikovano nemščino. Nepraktično in nepedagoško bi bilo, če bi morali tretješolci čakati na pouk nemščine 2 leti, kajti oblikovna nemščina se prične poučevati po novem načrtu šole v 5. razredu. Znano je, da je otroški duh za tuje oblike, za tuje jezike najbolj sprejemljiv od 10.—16. leta. O tem so pisali tudi slov. pedagogi, kakor n. pr. prof. Juvančič v Pedagoškem zborniku v članu o učenju tujih jezikov. Zakaj vprav pri nas greši ministrstvo prosvete proti temu zdravemu pedagoškemu načelu? Zakaj pomakne latinsčino in nemščino šole v 5. razred? Razen francoščine bi se lahko še en jezik začel poučevati že v nižji gimnaziji, recimo v 3. razredu.

Za veronauk sta določeni 2 uri, a naredba, ki velja za celo državo, predpisuje učni načrt samo za pravoslavne, kakor da bi ne bilo katolikov, muslimanov, protestantov itd. Srbohrvaški jezik je zastopan s 4 urami. Kakor že omenjeno, bi se moral ozirati učni načrt tudi na slovenščino. Pismenih nalog je predpisanih v prvem tromesečju po 4, v ostalih po 3. (Namesto prejšnjih konferenčnih dob se bodo namreč tudi pri nas uvedla tromesečja.)

V francoščini (4 ure) se nadaljuje gradivo 2. razreda in se obenem razširi. Geografija (3 ure) obni in posebni del Evrope. Poleg učne knjige naj bi se rabila tudi geografska čitanka, rabijo se naj nemi zemljevidi.

Narodna zgodovina (8 ure). Do sedaj se je poučevala starazgodovina v 2. razredu, srednji vek v zvezi z narodno zgodovino v 3., novi vek v četrtem. Mislili bi, da ob-

razredu, srednji vek v zvezi z narodno zgodovino Srbov, Hrvatov in Slovencev, a po učnem načrtu je to širši pojem. Kot uvod v narodno zgodovino služi domovinoslovje, ki obsega etnografske meje, število prebivalstva, oro- in hidrografijo, klimo, favno in floro, promet, prebivalstvo (narodnost, narečja, telesna svojstva, vero, s čim se prebivalstvo bavi, glavne politične in kulturne centre). Nato sledi zgodovinska doba, tej pa zgodovinska doba: prvi zgodovinski narodi na našem ozemlju: Grki, Tračani, Ilirci in Kelti. Vpliv grške kulture, življenje in ureditev Tračanov, Ilirov in Kelto. Pojav Rimljanov, njihova uprava, kultura in nova etnografska formacija. Sledovi in ostanki teh kultur v poznejši našu duhovni in materialni kulturi, kakor tudi v nazivu geografskih objektov. Glavne njihove naselbine, mesta in ceste. Nato naj bi se obravnavala najstarejša slovanska zgodovina, selitev Slovanov v zvezi s preselitvijo narodov. Razdelitev Slovanov v vzhodne, zapadne in južne Slované. Sledje južni Slovani. Južnoslovanska zgodovina je razdeljena v najstarejšo dobo od naselitve do polovice XII. veka, v staro dobo od polov. XII. veka do konca XV. veka, premoč srbskega naroda na Balkanskem polotoku in propadanje srbskih držav. Posebno poglavje je posvečeno slovenski zgodovini od XI.—XV. veka. — Ker smo imeli dosedaj drug načrt, po katerem so spisane tudi naše učne knjige, bo treba, da strokovni učitelj doda to, kar v učnih knjigah manjka. Rabila pa se po našem mnenju lahko za pouk dosedajni učni knjigi za 2. in 3. razred, kot pomožna knjiga bo dobro služila Melikova večja izdaja in pa Kranjčev Pregled. Ker je ta načrt začasn, pač ne kaže spisovati novih slovenskih učnih knjig. To mora učna uprava tudi upoštevati. Srbohrvaških učnih knjig pa za slovenske gimnazije ne bomo uvajali.

Fizika je zastopana s 4 tedenskimi urami in se mora obdelati vsa snov za nižjo stopnjo, v 4. razredu se namreč poučuje 4 ure na teden kemija.

Matematika ima tudi 4 tedenske ure, v prvem tromesečju 3 ure algebre in 1 uro geometrije, v drugem 2 uri algebre, 2 uri geometrije; v tretjem pa 1 uro algebre in 3 ure geometrije.

Risanje in telovadba (gimnastika) imata po 2 tedenski uri. Ta načrt se mora brezpopojno uvesti v 3. razred vseh srednjih šol v državi, za katere veljajo učni načrti, predpisani z odlokom S. N. Br. 28.688 z dne 25. nov. 1924. Za šole v Sloveniji velja predpis II. odst. odloka S. N. Br. 28.689 lanskega leta.

Površno smo očitli učni načrt, ki stopi v septembru v veljavo. Objavljen je v »Osnovni nastavi«, službenem glasniku ministrstva prosvete 20. julija 1925. Za dobro ureditev srednjih šol pa bo treba več resnosti in tudi več časa. To dokazuje tudi poročilo belgrajskih vseučiliških profesorjev o letošnjih maturah v Srbiji, o katerih je tudi naš list poročal.

F. K.

Socialni vestnik.

SOCIALNO ZAVAROVANJE NA FRANCOŠKEM.

Dne 8. aprila 1924 je bil sprejet v pariški zbornici zakonski osnutek socialnega zavarovanja, kateri pa stopi v veljavo šele, ko bo država zbrala potrebna denarna sredstva.

Za zakonodajca ni bila ravno lahka naloga, ker ni mogel in ni smel popolnoma preko določbe verzajske mirovne pogodbe, ki določa, da je Francija dolžna na ozemlju Alzacije-Lotaringe obdržati obstoječi nemški socialno-zavarovalni sistem.

Vendar je s tem zakonom sistem zavarovanja nekoliko oddaljen od onega v Nemčiji ter prilagojen angleškemu.

V naslednjem glavne določbe:

S pridobljenim članstvom zadobi zavarovanec pravico do naslednjih dajatev:

1. V slučaju bolezni in delne nezmožnosti do zdravniške pomoči (tudi zobozdravniške), zdravlil, zdravilnih pripomočkov, oskrbe v bolnišnici, dnevne ali mesečne hranarine ter invalidne rente;

2. za slučaj poroda oskrbo, pripomočke, tedenske dojenjske podpore;

3. za slučaj starosti rento pri doseženi starosti 60 let;

4. za slučaj smrti posmrtnino in pripomoč;

5. v slučaju, da ima otroke pod 16 let starosti, do doklad pri hranarini, invalidni renti in posmrtnini (mišljeni nezakonski otroci);

6. pri poročenih in stariših otroci za te, če niso prekoračili 16 let, zdravniško pomoč in zdravila.

Sredstva se bodo črpala iz prispevkov članov, podjetnikov in države.

Zavarovanju so zavezani vse mezdni delavci pod 60 let obojega spola, v kolikor njih zaslužek ne presega 10.000 frankov letno. Če ima zavarovanju zavezanca oseb pod 16 let stare otroke, se zviša merilo letnega zaslužka za 2000 frankov za otroka.

Prostovoljnemu zavarovanju so pripušče-

ščene so k zavarovanju tudi žene zavezancev in prostovoljni članovi, v kolikor ne opravljajo meznega dela.

Članstvo prestane s pridobitvijo starostne rente, pač pa ima rentnik pravico do zdravniške pomoči in zdravlil, če privoli v odtegljaj 250 frankov od rente ali 15 let pred upokojitvijo plačuje izredne prispevke, odnosno dolo-

klade. Za inozemske mezdne delavce veljajo iste določbe kot za domače, z razliko, da nimajo pravice do starostne rente in družinske podpore, dobijo jo pa v slučaju mednarodne pogodbene ureditve.

K prostovoljnemu zavarovanju inozemci niso pripuščeni.

Za prehodno dobo so predvidene precejšnje olajšave za one zavezance, ki so bili že pred tem zakonom zavarovani, kakor tudi za udeležence svetovne vojne.

Organizacija zavarovanja pa je zelo zamotana. Prispevke pobirajo okrajne bolniške blagajniške zveze, pododdelki za poljedelstvo, vzajemna društva, strokovna društva, stanovska društva in neodvisna društva. Izplačevanje podpor, v kolikor se tiče bolniške panoge, porodnih in starostne rente, je dodeljeno strokovnim društvom, stanovskim društvom, vzajemnim društvom in obratnim blagajnam. Invalidno zavarovanje imajo izpeljati okrajne bolniško-blagajniške zveze.

Zavarovanci-zavezanci se dele v 6 mezd-

nih razredov in sicer:

1. razred letni mezdni zaslužek po 1200 frankov, 2. razred letni mezdni zaslužek od 1200 do 2400 fr., 3. razred letni mezdni zaslužek od 2400 do 4000 fr., 4. razred letni mezdni zaslužek od 4000 do 6000 fr., 5. razred letni mezdni zaslužek od 6000 do 8000 fr., 6. razred letni mezdni zaslužek od 8000 in več frankov.

Prispevki so odmerjeni na 10%, vendar ne smejo znašati več kot 1000 fr. Plačujejo jih člani in podjetniki na polovico, država pa prispeva gotov del k vsemu zavarovanju.

Pri dajatah se upošteva trajanje članstva in se po tem odmerjajo dajatve, oziroma pridobiva pravica do njih. Pri popolni delne nezmožnosti znaša podpora in sicer: bolniška od 1.5 do 12 fr. dnevno, deljeno v 6 razredov, invalidna od 45 do 250 fr. mesečno, istotako deljeno v 6 razredov. Pri porodnih se daje pri članstvu 6 tednov pred in 6 tednov po porodu hranarina. Doječe matere dobe prva dva meseca 100 fr., 75 fr. za tretji mesec, 50 fr. za četrti do šestega meseca, 25 fr. za sedmi do devetega meseca, in 10 fr. za deseti do 12 meseca dojnine.

Posmrtnina znaša: 1. razred 175 fr., 2. razred 300 fr., 3. razred 500 fr., 4. razred 750 fr., 5. razred 1000 fr., 6. razred 1200 fr.

Starostno rento dobi zavarovanec, ki je vsaj 9000 dnevnih ali 30 letnih prispevkov vplačal in je dosegel 60. leto starosti v znesku: 1. razred 500 fr., 2. razred 900 fr., 3. razred 1275 fr., 4. razred 1650 fr., 5. razred 2325 fr., 6. razred 3000 fr.

Država se na zavarovanju udeležuje na razne načine. Po tem zakonu prevzame država dajatve za družinske člane, prispeva k invalidnemu in starostnemu zavarovanju, poleg tega prispeva država tudi k upravnim stroškom zavarovalnih zavodov, kakor tudi k upravnim stroškom okrajne bolniško-blagajniških zvez.

Po svetu.

ZNIZANJE POSLOVNEGA DAVKA V NEMČIJI

Berlin, 11. avgusta. (Izv.) Po dolgi in burni razpravi je državni zbor sklenil znižati poslovni davek od 1.5 odstotkov na 1 odstotek.

PROTI POLITICNIM POBOJEM.

Berlin, 11. avg. (Izv.) Vsled hudih pobojev ob priliki raznih političnih shodov je izdal policijski urad v Berlinu stroge predpise glede vseh javnih demonstracij. Spreved, v katerih bi imeli udeleženci s seboj orožje ali palice, bodo takoj prepovedani in udeležence bodo razgnali.

* * *

Irsko narodno vseučilišče. Irsko vseučilišče v Galwayu (ust. l. 1845), ki je doslej obsegalo le štiri slabo zasedene fakultete, hoče povzdigniti v močno narodno vseučilišče, ki naj goji in razširja irski jezik. Pouk se bo vršil le v irščini. Tudi irske inštitute vseučilišč v Corku in Dublinu nameravajo prenesti v Galway.

Dvignjeno zlato. L. 1915. so Nemci v bližini Port-Saida torpedirali japonsko ladjo »Yasaka«, na kateri je bilo zlata v vrednosti 100.000 funtov šterlingov. Nedavno so to zlato iz potopljene ladje dvignili.

Nov prekoceanski zrakoplov. Znani graditelj letal Navarro je dovršil načrte za nov prekomorski zrakoplov, ki bi oskrboval zvezo med Londonom in Newyorkom. Za svoje načrte je pridobil graditelj tudi predsednika Coolidge-a. Ameriški in angleški kapitalisti so nabrali 2 milijona funtov za gradbo zrakoplova. Zrakoplov bo 185 čevljev širok. Gonilo ga bo 9 motorjev po 450 konjskih sil. Posadka bo štela 38 mož, namreč dva kapitana, tri krmarje in 12 šoferjev. Vozil bo z brzino 150 km na uro. Za pot iz Londona v Newyork bo potreboval zrakoplov kvečjemu 35 ur. V 24 urah se bo dalo zrakoplov opremiti s pripravami za metanje bomb. S seboj bo vzel zra-

koplov lahko 150 potnikov. Prevoznina iz Londona v Newyork bo stala 55 funtov.

Število angleških rudarjev. Po uradni statistiki je delalo l. 1923. v angleških premogovnikih 1,203.300, l. 1924. pa 1,230.600 rudarjev. Produkcija enega delavca je znašala leta 1913. okoli 20, leta 1923. približno 10, leta 1924. pa nad 17 ton.

Stolice za slavistiko na krakovski univerzi. S prihodnjim šolskim letom ustanove na krakovski univerzi stolice za slavistiko.

Bivši ruski poslanik novomashnik. Te dni je pel v Innsbrucku novo sv. mašo bivši ruski diplomat Andrejev. Andrejev je bil pred vojno poslanik v Tokiju, potem v Monakovu, Stockholm in Rio de Janeiro.

Prvak boksa — menih? Govori se, da namerava Tomy Milligan, evropski prvak boksa v srednji kategoriji, iti v samostan.

Češko gledališče na Dunaju. Na Dunaju prebiva skoro toliko Cehov kot v Pragi, pa so imeli doslej le neko dvorano v najemu za gledališče. Sedaj so najeli v ta namen za 9 let variete »Apollo-Theater«. Uprava »A.-Th.« je hišo gotovo rada oddala v najem, ker zadnje čase dunajska gledališča, varieteji i. dr. precej težko shajajo.

Sindikati zločincev. Ameriški zločinci so sijajno organizirani. Organizacija jih izšola (če je treba), jim pomaga pri begu, plača zagovornike in jih sploh podpira gmočno in »moralno«. Država s svoje strani je organizirala »komisijo za pobijanje zločincev«, ki hoče sindikat zločincev razbiti in za vedno onemogočiti.

Nov vojni zakon v Rusiji. Revolucionarni vojaški svet Sovjetske Rusije je izdelal nov brambni zakon, ki ga mora sedaj odobriti svet ljudskih komisarjev. To se zgodi v najkrajšem času ter se zakon takoj uveljavi v obliki dekreta. Najvažnejše določbe novega zakona so sledeče: Vojaška dolžnost pripada izključno delovnim stanovom; meščanski sloji, posebno trgovci, duhovščina in bogati kmetje plačujejo namesto tega poseben vojaški davek in se uporabijo za službo brez orožja. Vojaška dolžnost traja od 19. do 40. leta, od tega odpada prvi dve leti na predslužbo, nadaljnih pet na aktivno službo in zadnjih 14 let na službo v rezervi. Aktivna služba traja dejansko pri pehoti 2 leti, pri aviatiki 3 leta in pri mornarici 4 leta; ostali čas do 5 let prebijejo aktivni obvezanci na dopustu; vmes morajo prihajati na orožne vaje, ki pa vsega vkup ne trajajo nad 2 meseca. Poleg kadra rdeče armade se osnujejo takomenovani teritorialni oddelki, v katerih odslužijo obvezanci tekom petih let svojo aktivno službo v kratkih rokih, ki znašajo vsega skupaj 8—9 mesecev. Ti oddelki so poizkus za osnutje sovjetske milice. Vojaške olajšave so dovoljene ednim skrbnikom družin; potem onim, katerih delovna sila je družini neobhodno potrebna, in končno pripadnikom družin, ki imajo mnogo otrok. — Pripadniki samostojnih in avtonomnih narodnih republik odslužijo vojaško dolžnost v svojih narodnih vojskah, pri čemer se kolikor mogoče zadovolji želji po domačem poveljnem jeziku. Meščani plačujejo vseh 21 let vojaške obveznosti poseben vojaški davek.

Ruska akademija znanosti in sovjetska vlada. Rusko akademijo znanosti, ki slavi leto 250letnico svojega obstoja, je proglasila sovjetska vlada za najvišji znanstveni zavod v Rusiji. Sedaj se imenuje »Akademija znanosti sovjetske unije«. Akademik profesor Steklov je izjavil v nekem razgovoru, da poročila raznih listov o propadanju akademije niso resnična. Do l. 1921. je bila akademija res v stiskah, sedaj pa dovoljuje sovjetska vlada akademiji vsako leto večje kredite, letos n. pr. pol milijona zlatih rubljev, pri čemer pa niso vračunani stroški za nabavo in za izdajanje znanstvenih knjig. Vsa poslopja so popravili in povečali, zbirke so pomnožili in za knjižnico so nakupili poldrug milijon knjig.

Reparski napadi na banke so postali v Ameriki tako običajni, da si nabavljajo banke lastne straže. V dveh tednih so napadli v državi Indiana vlomilci in oboroženi obupanci 30 bank.

Znanstveno potovanje. Kapitan Wilkins se je vrnil z 18mesečnega znanstvenega in odkritvenega potovanja po Severni Avstraliji, kjer je nabiral za prirodopisni oddelk Britskega muzeja. Sedaj bo z aeroplanom poletel v antarktične pokrajine, da bo ugotovil smer obele dežele kralja Edvarda VII.

Starost Niagare. Profesor geologije na univerzi v Chicagu Vretz pravi, da se starost niagarskega slapu po najnovejših raziskavanjih določiti na 38.000 let. »Narava nam pove, kdaj so bile severne ameriške države pokrite z ledeniki. Isto nam pove o svoji starosti slap sam. Slap razjeda skalo, čez katero voda pada, v obsegu 1 m 37 cm na leto. Iz tega lahko izračunamo, da so nastali slapovi v južnem delu okraja jezer in sicer pred 38.000 leti.«

Naročena krsta. V pogrebem zavodu v Parizu se je zglasila mlada Američanka in je naročila krsto za sebe samo. Seveda so se vsi čudili. V avtu se je peljala nato na Montmartre, je preživela noč v veselih prostorih in se je peljala ob osmih jutraj v Bois de Boulogne. Šofer je zasiljal pet revolverskih strelcev, je ustavil, pogledal v avto in je videl, da je deklara že mrtva. Štiri rane je imela v glavi, eno v prsih. Na sedežu je bila vialka z naslovom pogrebnega zavoda, v žepu so pa našli pismo na njene starše v Chicagu, nai pošljejo zavodu 700 dolarjev za pogreb.

Gospodarstvo.

Trgovinska pogodba z Avstrijo

Ze dalj časa pričakuje naša javnost, da izve kaj o ravnokar sklenjeni trgovski pogodbi z Avstrijo. Vendar pa le sem pa tja prodre kak glas v javnost. Zato je naša javnost posebno v Sloveniji pesimistična glede uspehov v tej pogodbi.

Za danes prinašamo po »Trgovskem listu« sledeče poročilo:

Kakor se nam poroča, je nova vlada odpočila nekatere člane naše delegacije, določene za trgovinska pogajanja z Avstrijo iz Dunaja v Belgrad, da izdelajo za vlado pismeni referat o razvoju pogajanj. Poročilo bo prišlo pred sejo finančno-ekonomskega odbora ministrov. Iz poučenih krogov se poroča, da ne bo vlada odobrila nekaterih dogovorov, ki ne upoštevajo v zadostni meri naše industrije. Zastopniki nekaterih industrijskih panog trde namreč, da so njihovi interesi z novimi carinskotarifnimi pogodbami mnogo na slabšem kakor prej. V smislu instrukcij, ki so jih dobili naši delegati za trgovinska pogajanja z Avstrijo pred dvema mesecema, je doseženo, da zmanjša Avstrija svoje uvozne carinske postavke na nekatere predmete našega izvoza in sicer za jabolka, hruške, breskve, marelice, grozdje, zelenjavo in sočivje, kisle zelje. Važno za naše vinogradnike je, da je Avstrija dovolila uvoz 40.000 hl črnega in 40.000 hl belega vina iz Slovenije po znižani carini. Carina je znižana tudi na izvoz konj, rib, kranjskih klobas, trapistovskega sira, mineralnih vod. Olajšuje izvoz nekaterih izdelkov domače industrije. Doseženo je nadalje znižanje carin za izvoz hrastovih sodov, zobotrebcev in tanina. Za te ugodnosti, ki nam jih je dovolila Avstrija, je naša delegacija popustila pri naših uvoznih carinah za številne uvozne produkte. Kakor posnemamo iz dunajskih poročil, nismo glede žitaric in mlevskih izdelkov dosegli nikakega znižanja, marveč smo se morali omejiti za vezanje carinskega pribitka, ki je določen na uvoz pšenične moke in zdroba v Avstriji, da se med pogodbeno dobo ne sme zvišati. Pričakovalo se je, da bo znižana carina za uvoz sirovin in polfabrikatov, ki se ne producirajo pri nao ali pa se producirajo v nezadostnih količinah. Ta nada pa se ni v večji meri izpolnila. Nasprotno se trdi, da so avstrijski krogi zelo zadovoljni z novo trgovinsko pogodbo med Jugoslavijo in Avstrijo, ki pomenja znatno olajšanje za Avstrijo, ker jim pogodba zagotavlja znatno oživitve izvoza njih industrijskih izdelkov v našo državo. V krogih naših industrijev se splošno izraža bojazan, da so šle naše koncesije predač in da se bodo mnoge panoge nahajale, ako bi stopila v veljavo nekatera že tarifirana določila nove pogodbe, v slabšem položaju, kakor so bile pred novo avtonomno tarifno. To pomeni nov udarec zlasti za podjetja v Sloveniji, kjer bi bila nekatera primorana popolnoma ustaviti obratovanje. Pričakujemo, da se bo merodajnim krogom posrečilo, da se dosedanja pogajanja skupno z zastopniki prizadetih naših industrij revidirajo, in da se ne sklene definitivno pogodbe, ki bi mogla postati usodopolna za naše gospodarstvo.

ali pa še več, kakor bi smel za pametno gospodarstvo.

Ostalo je kmetu kot vir dohodkov le to, kar je prodal z njive, vrta, kar je pa malenkost — in živina ter prašiči.

Medtem pa, ko so se cene manufakturi, usnju, špeceriji le za malenkost ali skoro nič znižale, enako ne drugim potrebščinam, so pa cene živini in prašičem stalno in res izdatno padale in padle na nižino, ki ni v nobenem razmerju z nakupnimi cenami kmeta. Poleg tega pa še za take nizke cene kmet ne spravi blaga v denar.

Za primer naj bo padec cen na Dolenjskem od januarja do danes. Zadnje cene so vzete po cenah na mesečnem sejmu v Novem mestu 3. avg. t. l.

Za kilogram žive teže so plačevali: Vole debele januarja 14.50 Din, sedaj 6.75 Din. Vole slabše januarja 13 Din, sedaj 5.75 Din. Krave klavne januarja 11.50, sedaj 4 Din. Telice klavne januarja 12.25 Din, sedaj 5.50 Din. Teleta januarja 17.50 Din, sedaj 6.75 Din. Prašiče srednje januarja 21.50 Din, sedaj 9.50 Din. Prešiče debele januarja 22.50 Din, sedaj 10.50 Din. Prešiče za rejo 10 tednov stare januarja komad 400 Din, sedaj 150—100 Din. 6 tednov stari januarja komad 125 Din, sedaj 75—100 Din.

Ker pa ni kupcev, morajo kmetje v sili za denar dajati še ceneje. Tako je bilo prodano 3. t. m. par volov v teži 1475 kg za 5550 Din, komaj po 3.75 Din za kg. Neka posestnica je prodala kravo, ki je stala januarja 3000 Din za 750 Din. Par konj vrednih jan. 9500 Din, je bilo prodanih za 4000 Din itd. Kos perutnine januarja 30 Din, stane danes 15 Din.

Spričo teh cen mora kmet v enem letu pasti v velike dolgovne in iti na boben; če se ne znižajo sorazmerno cene njegovim potrebščinam.

Poleg tega pa te cene kažejo, kako nepravilne so še cene pri mesu, — ki se ne znižujejo sorazmerno. V Novem mestu stane kilogram govedine le drugovrstne ali slabe živine 15—16 Din, živa teža pa 4 Din. Teletina 18—17 Din, živa teža 6—7 Din. Opozarjamo naša oblastva na te cene, da z vso silo delajo nato, da pridejo cene mesa v pravično sorazmerje s ceno živine. — Znižanje mesnih cen bo zvišalo konsum mesa in večjo prodajo živine. Konsumenti mesa naj pazijo, da se res cene mesu primerno znižajo.

Kmetijske organizacije naj bi tudi premislile, kako bi se kmetu olajšalo domače klanje in izraba mesa doma. Na drugi strani se mora začeti resna akcija vseh, ki hočejo, da naše ljudstvo gospodarsko popolnoma ne propade, da se znižajo cene kmetijskih potrebščin, da pridejo vsaj v približno sorazmerje s kmetovimi dohodki.

Položaj je naravnost obupen; ljudje nimajo denarja, da bi plačali mlatiče in druge poljske delavce.

Tako dopis; mi smo že večkrat opozarjali na težaven položaj našega kmeta, katerega tareje davki. Ravno zadnji čas pa je prišel še novi carinski tarif, ki te krize našega kmetijstva ne odpravlja. Še nekaj časa, pa bo pripeljala sedanja gospodarska politika kmetijski stan v Sloveniji v propast. Organizacije kmetijskega prebivalstva naj si ta resni, obupni položaj vzamejo k srcu in naj delajo, da se ne bo zrušil stebel slovenskega gospodarstva — kmeti!

Končana poravnalna postopanja. Ker so se prezadolženci z upniki poravnali, so končana sledeča poravnalna postopanja: Franceta Taškera, kleparja v Celju; Antona Bu-

čarja, trgovca v Brezicah, in Josipa Kirbischa, tvorničarja v Celju.

Vpisi v trgovinski register. Vpisale so se nastopne firme: Fric Zilavecz, usnjarna in trgovina z usnjem v Gornji Radgoni; Marcelo Rambovšek, parna žaga v Lescah; K. Worsche, nasl. Anton Macun, trgovina z mešanim blagom v Mariboru; Janez Fischer, trgovina z vinom in sadjem na debelo pri Sv. Benediktu v Slov. goricah; Josip Pirisch, tovarna usnja in parna žaga pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; Franc Bizjak, trgovina z mešanim blagom v Zireh.

Izvoz iz Slovenije v 2. tromesečju 1925. Po podatkih, ki nam jih je stavil na razpolago tukajšnji francoski konzulat, je v drugem četrtletju letos izvozila Slovenija v Francijo 352.192 kg raznih produktov. V prvem tromesečju letos je znašal izvoz 379.628.5 kg. To nazadovanje izvoza je pripisovati dvigajoči se vrednosti dinarja v tem razdobju ter obenem istočasni močni fluktuaciji francoskega franka. Predmeti, ki jih je Slovenija izvažala v Francijo v drugem tromesečju t. l. (v oklepaju podatki za 1. tromesečje letos) so bili sledeči: fižol 228.149 kg (224.373), hmelj 64.954 (95.849), les 24.375 (40.045), pohištvo 18.258 (5.440), čreva 6300 (2396), zdravilne rastline 3959, mah 2462 (2648.5), gobe 1790 (7000), jeklo 1470 (1500), sita 374 ter razno 102 kg (129).

Donos davka na poslovni promet. V maju letos je država dobila na davku na poslovni promet 17.819.922 Din, od tega iz Slovenije 4.997.942 Din. Od januarja letos pa do 31. maja t. l. je Slovenija plačala 18.300.376 dinarjev davka na poslovni promet, vse pokrajino v državi pa 88.647.954 dinarjev. Slovenija je plačala torej približno 21 odstotkov tega davka, čeprav ima samo približno 9 odstotkov vsega prebivalstva v državi.

IX. švicarska razstava v Bernu. V Bernu se vrši od 12. do 27. septembra 1925 IX. švicarska gospodarska razstava. Posetniki razstave uživajo 50odstotni popust na švicarskih železnih in se jim bo izdal tudi vizum za polovično takso.

Razstava v Napolju. V Napolju se vrši od 16. avgusta do 15. septembra t. l. pod pokroviteljstvom italijanskega kralja razstava, ki se bo tikala poljedelskih amelioracij. Tekom razstave se bodo vršila tudi znanstvena strokovna predavanja in bi bilo velike vrednosti, da bi razstavo, kakor tudi predavanja posejlo čimveč naših poljedelcev.

Mednarodni semenj v Solunu. Za mednarodni semenj, ki se otvori v Solunu dne 18. oktobra t. l. so interesentom prospekti v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo na razpolago.

Poljsko državno zlato posojilo. Generalni konzulat republike Poljske v Zagrebu sporoča, da je izšla naredba ministrstva financ, s katero se konvertira poljsko 80dostotno drž. zlato posojilo iz leta 1922 v 80dostotno konverzjsko posojilo. Rok za izvršitev konverzije poteče 31. decembra 1925. Natančnejše podatke daje interesentom generalni konzulat poljske republike v Zagrebu.

BORZA.

11. avgusta 1925.

DENAR.

Zagreb. Italija 202.50 (190.30—201.55), London 270.40 (269.64—271.61), Newyork 55.80 (55.53—56.43), Pariz 270.50 (269.64—271.64), Praga 172 (164.65—166.65), Dunaj 788.50 (781—791), Curih 10.92 (10.825—10.905).

Curih. Belgad 9.25 (9.25), Berlin 122.60 (122.60), Italija 18.70 (18.50), London 250.50 (250.15), Newyork 515 (515), Pariz 24.15 (24.07), Praga 15.28 (15.25), Dunaj 72.50 (72.50), Bukarešt 2.70 (2.70), Sofija 3.75 (3.75).

Trst. London 183.40—183.90, Pariz 128.50—129, Newyork 27.50—27.60, Curih 534—537, Wien 385—395, Praga 81.75—82.50.

Praga. Devize: Lira 122, Zagreb 60.25, Pariz 158.75, London 163.95, Newyork 33.75.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.685, Kodanj 161.30, London 34.455, Milan 25.71, Newyork 709.17, Pariz 33.21, Varšava 127.50. Valute: dolarji 707, angleški funt 34.40, francoski frank 33.25, lira 27.5, dinar 12.70, češkoslovaška kruna 20.995.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 75 (den.), Vojna odškodnina zalj. 280, Zastavni listi 25 (den.), kom., Zadolžnice 25 (den.), Celjska pos. 201—204, Ljublj. kreditna 230—265, Merkantila 100—105, Prašediona 840 (den.), Slavenska 64—68, Kreditni zavod 175—185, Strojne tovarne 95—126, Trbovlje 340—348, Vevče 100—107, Stavna družba 160—180.

Zagreb. Hrv. eskomptna 114—115, Kreditna, Zagreb 111—113, Hipotekarna, Zagreb 68—69.50, Jugobanka 97—98, Prašediona 840—850, Slavenska 65—66, Ljublj. kreditna 225, Eksploatacija 53—58, Sečerana 490—510, Gutmann 370—375, Slavveks 135—145, Slavonija 45.5—46.50, Trbovlje 340, Vevče 110—122, 7% invest. posoj. 80, Vojna odškodnina 282—284.

Dunaj. Podunavsko-savska-jadranska —, Alpine 30.4900, Zivnostenska banka 80.3, Greinita 14.4, Kranjska industrijska —, Trbovlje 43.0, Hrvatska eskomptna 14.5, Leykam 18.0, Jugobanka 12.2, Hipobanka 7.9200, Avstrijske tvornice za dušik —, Gutmann —, Mundus —, Slavex —, Slavonija 54.200.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Orehovi plohi, 40 ali 45 mm, 70 ali 80 mm, 2—3 leta stari, I, II. vrsta, fca meja 1300 (den.), hrastove vozovne desčice, I, II, 2-3, 43 mm, 2.65 m, 1-3, 53 mm—2.85 m, fca meja 1280—1300, bukova drva, 1 m dolž, suha, fca Djevdjelija 3 vag. zalj. 32, hrastova drva, 1 m dolž, fca Djevdjelija 3 vag. zalj. 32. — Zito in poljski pridelki: Pšenica bačka, par. Ljubljana 320 (bl.), pšenica domača, fca Ljubljana 275 (den.), pšenica hrvatska, par. Ljubljana 270 (bl.), koruza slavonska, par. Ljubljana 225 (bl.), laneno seme, fca Ljubljana 2 vag. zalj. 495, otrobi, pšenični, fca Postojna, tranz. 195 (bl.).

Novi Sad. Pšenica bačka 27 v. 285, avgust 305, sremeska 77 kg 2%, Donava 290, koruza bačka 1 v. 185—186, bačka gl. praga 190, Pšenica št. 6 6 v. 300, Tendence neizpremenjena.

ZDRAVILIŠČE DOBRNA PRI CELJU.

Z ozirom na številna vprašanja in da se omogoči onim, ki sedaj v času glavne sezone niso mogli priti v naše priljubljeno zdravilišče, dovoljuje podpisano upraviteljstvo vsem spodaj navedenim v času od 1. septembra do 15. oktobra t. l. naslednje popuste:

Vsi državni uslužbenci, duhovniki, častniki, upokojenci, vojni invalidi in vseh navedenih svojci, nadalje svoji pomrli ali padli vojaki, vojne sirote, ruski invalidi, ruski begunci, nameščenci samoupravnih mest in vsi člani raznih bolnišničnih blagajna plačajo od osebe za 20 dnevno zdravljenje 1340 Din.

Ta znesek je plačati ob prihodu gosta pri blagajni zdraviliške uprave in dobi vsak gost za to: 1. enkratno brezplačno vožnjo z avtom iz Celja v Dobrno in nazaj, 2. za 20 dni stanovanje in hrano, 3. 20 kopeli, in 4. enkratno oziroma dvakratno zdravniško preiskavo in ordinacijo.

Hrana je naslednja: Zjutraj: kava in kruh. Popoldne: juha, goveje meso, 2 prikuhi in močnata jed, ali juha, pečenka in 2 prikuhi brez močnate jedi, kruh. Popoldne: kava in kruh. Zvečer: mesnata jed z 1—2 prikuhami, ali predjed in malo mesno jed ali močnata oziroma mlečnata jed, kruh. Hrana je dobro pripravljena in v zadostni množini. Stanovanja se odkazujejo po vrsti došlih prijav.

Prijave je poslati zdraviliški upravi do najpoznejše 31. avgusta oziroma do 10. septembra.

Upraviteljstvo zdravilišča Dobrna pri Celju.

Dijaški vestnik.

Dijaški dnevi v Kamniku in pri Sv. Primožu.

Naši dnevi so se približali. Vsak naš dijak in dijakinja naj se pripravi, da jutri odhiti na doželo med brate. Kako prijetno je, če bivajo bratje skupaj. Komodnosti ne bo preveč, ali toliko bo vsega, da bomo zadovoljni.

Komerz. Ob pol 9. uri se vrši v prostorih Kamniškega doma pozdravni večer dijaštva in komerz. Tovariši-tovarišice, ki pridete z večernim vlakom, se ga gotovo udeležite, enako tudi naši starešine. Na sporedn godna, petje.

Srednješolcem. Ker nista mogli vsi v Stično, zato so ti dnevi vaše glavno zborovanje, ki ga ne smete zamuditi. Vaše posebno zborovanje je v soboto 15. t. m. ob 9. uri v Kamniškem domu. Referati: 1. Znanstvo, turiztika, potovanje itd. v služ-

Kaj bo z našim kmetom?

Z Dolenjskega smo dobili sledeči dopis, ki kaže težki položaj našega kmeta:

Danes trpi vsled nepravilne gospodarske politike vse gospodarsko življenje razven nekaterih izbranih panog. Toda najtežji udarci so zadeli kmeta. Odpovedala sta glavna vira, iz katerih je zajemal potrebne dohodke: les in živinoreja. Les je padel v ceni, tako da bi se seklo: prodajati ga — proč metati. A poleg tega je tudi že mali posestnik posekal vse

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisatelj Jules Verne. — Poslovenil A. B.

Talkav je umolknil in pogledal globoko začuden na učenjaka. Niti za trenutek ni mislil, da se Paganel žali. Indijane je vedno resen, zato je prepričan, da govore tudi drugi resno.

»Torej ne greste v Carmen? je pristavil po kratkem molčanju.

— Ne, je odgovoril Paganel.

— In tudi ne v Mendoza?

— Še manj.

V tem trenutku se jima je pridružil Glenarvan in vprašal Paganela, kaj pravi Talkav in zakaj se je ustavil.

»Vprašal me je, če gremo v Carmen ali pa v Mendoza, je odgovoril Paganel. Zelo debelo me je pogledal, ko sem mu zanimal eno kot drugo.

— Naša pot se mu mora zdeti v resnici čudna, je nadaljeval Glenarvan.

— Menim, da. Pravi, da ne pridemo nikamor.

— Paganel, ali bi mu ne mogli razložiti cilj našega iskanja in zakaj moramo iti vedno proti vzhodu?

— To bo težavna stvar, kajti Indijane se presmeto malo razume na zemljepisne stopinje. Zgodba o najdeni listini bo zanj pravljica iz devete dežele.

— Ali ne bo razumel zgodbe ali onega, ki jo pripoveduje? je povpraševal resno hudomušni major.

— Tako torej, Mac Nabbs, je vzdihnil Paganel, vi še vedno dvomite o moji španščini!

— Pa poskusite, učeni Španec!

— Poskusimo torej!

Paganel se je obrnil k Patagoncu in začel svoj veliki govor. Pogosto se je ustavil, ker mu je zmanjkalo besedi ali ker so prišle podrobnosti, ki jih je bilo težko prevesti, posebno pa razložiti Indijancu, ki se mu o vsem tem še sanjalo ni. Vredno je bilo pogledati učenjaka. Mahal je in krilil z rokami ter poskakoval, pot mu je lil curkoma s čela na prsa. Kadar je onemogel jezik, je prihitela na pomoč roka. Paganel je stopil raz konja in začel začrtavati v pesek cel zemljevid, kjer so se prepletali vzporedniki in poldnevnik, kjer so se razprostirala morja in začrtavala pot iz Carmena. Še nikoli ni bil profesor v taki zadregi. Talkav je gledal vse to počenjanje, ne da bi trenil z očesom, ne da bi vsaj malo pokazal, če razume ali ne. Geografu pouk je trajal več kot pol ure. Nato je umolknil, si obrisal pot raz čelo, ki se je kar topilo, in pogledal Patagonca.

»Ali je razumel? je vprašal Glenarvan.

— Bomo videli, je odgovoril Paganel, toda če ni, se odpovem drugemu predavanju.

Talkav se ni premaknil, pa tudi ne spregovoril. Njegove oči so bile uprte v začrtano sliko, ki jo je veter polagoma zabrisaval.

»Torej?« ga je vprašal Paganel.

Zdelo se je, da ga Talkav ne razume. Paganel je že videl, kako je zaigral okrog majorjevih ustnic posmešek. Odločen je bil, da reši svojo čast za vsako ceno; pravkar je nabiral novih moči, da začne s podvojeno gorečnostjo na novo dokazovati, ko ga Patagonec ustavi z migljajem.

»Ali iščete vjetnika? je vprašal.

— Da, je odgovoril Paganel.

— In baš na oni črti, ki je med solnčnim zahodom in solnčnim vzhodom, je pristavil Talkav.

— Da, da tako je.

— In vaš Bog je izročil valovom širnega morja vjetnikove skrivnosti?

— Da, On sam.

— Zgodi se torej Njegova volja, je zaključil Talkav z neko slovesnostjo, šli bomo proti vzhodu, četudi do samega solnca.

Paganel, ki se je videl proslavljenega v osebi svojega učenca, je nemudoma prevel Indijanceve odgovore svojim tovarišem.

»Kako inteligentno plemen!« je dostavil. »Na dvajset naših kmetov bi jih vsaj devetnajst ne razumelo, mojih izvajani.«

Glenarvan je poprosil Paganela, naj povpraša Patagonca, če je že kaj slišal, da so padli tuji v roke Pampskih Indijancev.

Paganel mu je stavil vprašanje in čakal na odgovor.

»Mogoče,« je dejal Patagonec.

Pri tej besedi, ki jo je Paganel svedel nemudoma prevel na angleščino, je vseh sedem potnikov obstopilo Talkava. Povpraševali so ga s pogledi.

Paganel je bil razburjen in skoro ni našel besedi. Začel je izpraševati od kraja, oči pa je željno upiral na resnega Indijanca, da bi mu mogel razbrati odgovor že na ustnicah.

Vsako špansko besedo Patagoncevo je takoj povedal po angleško, tako da so ga tovariši — rekli bi — slišali govoriti v njihovem lastnem jeziku.

(Dalje sledi.)

Naročite pri Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani Ljudske knjižnice 12. zvezek: »Kazan, Volčji pes.« Cena broš. Din 18.—, vez. Din 30.— 20. zvezek: »Kralj dar.« Cena broš. Din 18.—, vez. Din 30.—

bi kat. ideje; 2. Domača vas — najlepši delokrog kat. dijak; 3. Poročilo o delu. Predavajo samo srednješolci.

Štroke so minimalni. Za posameznika se lahko še znižajo iz tehtnega razloga. Odvrti ne smejo nikogar.

Vsem. Takoj, ko pridete v Kamnik, se oglašite v pisarni v Kamniškem domu na Glavnem trgu radi razporedbe prenočišč in hrane. Reditelji bodo na kolodvoru in v mestu. Pri vožnji pazite, da ne oddaste mokožigosanih listkov. Prve informacije dobite tudi v četrtki cel dan pri SDZ v Akademskem domu. Na veselo svidenje! — Slov. dij. zveza.

Dijaska števila »Ilustriranega Slovence«. — Sporočamo, da izide dijaška števila »Ilustriranega Slovence« šele jeseni, ker sedaj radi nastalih težko ne more iziti. — SDZ.

Kamniško poštinsko društvo »Bistrica« je priredilo 28. in 29. julija v Grobljah tečaj, ki je bil namenjen vsemu katoliškemu dijaštvu v kamniškem okraju. Njegov namen je bil, da se dijaštvo v tem okraju med seboj spozna in napravi enoten načet za poštinsko delo. Tečaj je potekel nad vse pričakovano lepo. Udeležilo se ga je 36 dijakov (akademikov in srednješolcev) iz okraja. Novih smernic in novega navdušenja za lepo delo med ljudstvom so jim dala krasna in popolnoma lokalni razmeram prirejena predavanja. Po tečaju se je vršil tudi občni zbor društva, na katerem je bil pozet izvoljen za predsednika tov. Stare. Na občnem zboru so se predvsem dale smernice posameznim sekcijam in pa društvenemu časopisu »Bistrica«, čigar urednik je tov. Vombegar. Po občnem zboru je bil tečaj s slovesnimi litanijami v grobljski cerkvi zaključen. Ne malo zaslugu pri tako lepo uspelem tečaju pa imajo tu-

di gg. misijonarji, ki so nam bli s svojo gostoljubnostjo v vsakem oziru na roko. Bog plačaji!

GRITZNER in FENIKS KOLESA

in živalni stroji edino elegantni, najtepečnejši, zato tudi najcenejši samo pri

JOS. PETELINC-U,

poleg Prešernovega spomenika, Ljubljana.

Turistika in sport.

Ljubljana: Maribor 6:2. Medmesina tekma Ljubljana: Maribor je svoj poseben namen kot priprava za nastop podvezne reprezentance proti Zagrebu v glavnem dosegla. V ljubljanskem moštvu, ki bo bistveno nespremenjeno tvorilo reprezentančni team podvezne, je imel podvezni kapetan priložnost dognati slabše točke, kjer so potrebne spremembe. Opažati je bilo sicer v splošnem razue nedostatke, toda prepričali smo se že mnogokrat, da našemu moštvu z večjo nalogo rastejo tudi moči. Tako lansko leto o priliki tekme za kraljev pokal, ko je Zagreb s težavo in po zaslugi slabega sodnika zmagal nad Ljubljano komaj s 3:2. Ako bo ljubljansko moštvo pravilno precenilo težko svojo nalogo ter se vesno pripravilo, nam ni treba gledati na predstoječe srečanje z zagrebški reprezentanti nogometa s preveliko skopso. Ljubljansko moštvo proti Mariboru je bilo sestavljeno iz 7 igralcev Ilirije, ki so vsi že v prejšnjih

tekma pokazali svoje sposobnosti. Od ostalih štirik igralcev se je najbolje prilagodil moštvu desni krilec Zemljak (Primorje), ki je podal prav dobro igro, manjka mu pa še vigranost in sicer v prvi vrsti z obrambo. Srednji napadalec Pleš I (Hermes) je podal manj kot se je pričakovalo. Vsaj v tej igri ni imel potrebnega pregleda nad igro, zamenjal je zunanje napadalec in v splošnem levo stran forwarda. Ako bi podvezni stala na razpolago primerna desna zveza, bi spadal na to mesto pred vsem Oman, ki se nahaja v dobri formi in je naš najposnejši napadalec. Levo krilo, Jamnik (Jadrani), je odgovarjal le v I. polčasu. Branilca sta bila oba slabša in nosila krivdo na obeh dobljenih golih. — Mariborsko moštvo je simpatično, zelo agilno in dovolj hitro. Toda nič več. Igrati nimajo rutine, tehnično so znano za ljubljanskim teamom in skupna igra jim je primitivna.

V Zagrebu se je vršila v nedeljo poskusna tekma za sestavo podvezne reprezentance za pokalno tekmo proti Ljubljani. Podvezni team je po lepi igri zmagal nad Gradjskim SK s 5:2.

V Belgradu je gostoval v soboto in nedeljo dunajski Slovan. Prvi dan je zmagal nad Beogr. SK s 4:2, drugi dan je igral proti Jugoslaviji z rezultatom 3:3, pri čemur pa je bila Jugoslavija boljše moštvo.

Juniorke tekme za pokal SK Ilirije. V nedeljo se je odigrala na igrišču Ilirije v drugo kolo tekme za utešno darilo spadajoča tekma med juniorji Hermesa in Marsa. Zmagalo so odnesli hitrejši in bolj energični Marsoveci v razmerju 2:1. Na praznik 15. t. m. se juniorsko tekmovalje zaključijo. V finale za pokal SK Ilirije prideta Ilirija in Reka, v finale za utešno darilo medklubskega odbora pa Mars in Krakovo. Obe tekmi se bosta vršili popoldne na sportnem prostoru SK Ilirije.

Glavna skupščina nogometne podzveze. LNP je imel pretečeno nedeljo svojo redno glavno skupščino. Zborovanje je topot poteklo mirno in stvarno. V novi upravni odbor so bili izvoljeni: kot predsednik major v p. Josip Jaklič, kot podpredsednik prof. Sila, nadalje gg. Kuret, Boštjančič, Zaje L., Bedjanič, Planinšek, Barl, Betetto, Kepec, Lukežič, Cimperman. V upravi podzveze dobi s tem absolutno večino SK Primorje, nasprotno je podvezni prvak in vodilni slovenski nogometni klub, SK Ilirija, toliko kot izrinjen. Tudi ostali ljubljanski klubi so v novem odboru le neznatno zastopani. — Najvažnejši sklep skupščine je sprejmenjen način prvenstvenega tekmovalja. Vselej ukinjena polovične vožnje za sportna društva se bodo ršile prvenstvene tekme v letu 1925-26 ločeno po okrožjih Ljubljana, Celje in Maribor. Prvaki okrožij bodo tekmovali spomladi 1926 za končno prvenstvo podzveze. V vseh okrožjih bodo tvorili klubi le en enoten razred.

POSILANO. Načelstvo in nadzorstvo podpisane zadruge izreka tem potom gg. Kolencu zahvalo za nesebično in brezplačno delovanje v prid zadruzi, ter pozivlje dolžnika, ki ve za primerne in cenenejše prostore v zadrudne svrhe, naj se javi načelstvu, da ne bo doseganja najemuina po 250 Din mesečno »požrla« vsega zadrudnega dobička. — »Električna zadruga« r. z. z. o. z. v Zagorju ob Savi, 26. julija 1925. — Za nadzorstvo: M. Cobal s. r., tč. predsednik nadzorstva. Za načelstvo: M. Lazar s. r., tč. blagajnik. D. Korbar s. r., tč. načelnik.

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le, kolikor določa zakon.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znekol

ORGANIST

absolv. orgl. šole, spreten, vnet pevovodja, z dobrimi spričevali, želi službe, najraje na Gorenji, da si okrepi zdravje. — Prevzame tudi cerkveniško službo. Naslov v upravi lista pod št. 5245.

Za stanovanje in nekaj plače iščem starejšo, pošteno POSTREZNICO.

Jurčičev trg 2, I. nadstropje (A. Slatner). 5262

ISČEM MESTA

UČENKE

za v trgovino, po možnosti z vso oskrbo v hiši, za deklico, 17 let staro. Valenčar Franc, cementna tovarna v Trbovljah. 5249

KONTORISTINJA

začetnica, z znanjem nemškega in hrvat. jezika, išče službe. Gre tudi na delo. Cenj. ponudbe na upravo pod »Zanesljiva« št. 5248.

GOSPODIČNA

izborna kuharica, vsestransko izurjena in pridna, iz boljše rodbine, išče stalnega, mirnega mesta pri kakšni samostojni osebi. Vprašanja na: Mulej, Breg 47, p. Ptuj.

SPREJME SE vajenec

za trgovino z mešanim blagom, poštenih staršev. — Naslov v upravi pod št. 5264.

Služkinja

ki bi opravljala vsa hišna dela, se sprejme proti dobri plači. Prednost imajo ene, ki znajo tudi kuhati. — Poizve se vsako dopoldne pri stojnici škrlanc v šolskem dvorcu. 5147

PRODAJALKA

srednje starosti, zmožna samostojnega vodstva, se išče za mešano trgovino na delu. Naslov pri upravi lista pod: Krščanski značaj 5199.

NAMEŠČENJA

vseh strokov v Sloveniji, Hrvatski in drugod, lahko dobi v najkrajšem času, ako se takoj pisмено obrne na naslov: Oglasno-Namjesbeni odsjek »Delta Stan«, Zagreb, Ilica 7.

VAJENCA

primerno šolsko izobrazbo ter znanjem slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino. Hrana in stanovanje v hiši. Anton Petek, Slov. Konjice.

Iščeta se dve dobri

služkinji

za dve boljši rodbini. Pisati za pogoje na: L. RISTIĆ — Dos. Semac. 5218

NAJBOLJŠA

REKLAMA

so oglasi v »Slovincu«.

Kupil bi POSESTVO

stanov, hišo ali dvorcem, ne nad 1.500.000 Din. — Ponudbe prosim poslati na: Delta Stan, Zagreb, Ilica 22.

NAJBOLJŠE

KRANJSKE KLOBASE

se dobijo v restavraciji GROSUPLJE.

Bencin — olje!

Delavnica za popravila avtomobilov in motociklov. — Izposojevanje koles in popravila. — Pneumatika, vsi deli in oprema najceneje pri

»Express«

d. d. z. z.

Ljubljana, Vegova ul. 8.

HARMONIKA

trivrstna, polkromatična, se po ugodni ceni prodaja. — Ogleda se pri H. KENDA, Ljubljana, v trgovini. 5015

HARMONIJI

zelo dober, amer. sistem, svetovne znamke, naprodaj v Varazdinu. Naslov v upravi lista pod št. 5246.

Več STANOVANJ

oddaja ozir. zamenja »Posredovalec«, Sv. Petra c. 23-I.

Paviljone

jo na velesojmu sprejema RUD. SEVER, Gosposvetska cesta 6, v hiši mesarja Slamiča. 5046

Žimnice

modroce, posteljne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke, dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku — Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma). 5209

POHIŠTVO

naprodaj. — Emonska cesta št. 2, I. nadstropje. 5242

Prodaj

ZLATE CEKINE

po 100 kron in kupim one po 10 kron. — Naslov v upravi lista pod št. 5224.

Enonadstropno HIŠO

lepo, prodam s hlevom, drvarnico in sad. vrtom. Draven farne cerkve v Preski. Od žel. post. Medvode pet minut. Pripravna za trgovino, obrt ali letovišče. V lepem in promet. kraju. — Fr. JENKO, sedlar, Medvode 3.

Lepo posestvo

je naprodaj v lepem mestu na Štajerskem, blizu kolodvora, nova hiša, za vsako obrt pripravna, nov hlev, lep sadni vrt, prvovrst. njive, priprave tudi za stavbo, lep travnik, 12 johov smrekovega gozda. — Zaradi družinskih razmer ugodno za kupca. — Dopise na upravo »Slovincu« pod šifro: »Štajersko« št. 5161.

Zahtevajte pokalice

(Kracherl) z zajamčeno prist. sladkorjem, katere izdeluje

Emil Moré

sođavičar, Kette-Murnova c. št. 11 (Martinaova cesta).

Najnovejša iznajdba!

Brez kvarjenja blaga kemično snajenje in vsakovrstno barvanje oblek

ANTON BOC, LJUBLJANA

Šelenburgova ul. 6/1, Glince-VIC 48

Srno

sveže ustreljeno, na kose sekano, dobite vsak dan po najnižji dnev. ceni v mesnici

Fr. Slamiča

Gospodsvetska cesta 6.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem gosp. dr. Ignaciju Pavliču, primariju bolnice usmiljenih bratov v Kandiji za operacijo na mehuru, kjer so mi zdrobili kamen, 2½ cm v premeru. Obenem se zahvaljujem gg. usmiljen. bratom za dobro postrežbo.

LOVRENC JANSKA,

delovodja K. I. D. — Jelenice — Fužine.

Emailirano

KOPALNO BANJO

ozir. kompletno kopalnico ponudite na upravo lista pod: »Kopalnica 333«.

Kupim prvovrsten la. okrogel orehov, jesenov in

HRASTOV LES

od 40 cm dalje debel, 2 m dolgi; v poštev pridejo le vagonске dobave. Prosi se za obvezno ceno od kubice metra franko vagon nalag. postaj v Sloveniji. Ponudbe na: DRAGOTIN KOROŠEC, Rečica ob Paki. 5236

P. n. bančnim zavodom

ter industrijskim podjetjem dobavljamo poslovne knjige itd. po posebnem naročilu v priznani fini izdelavi v najkrajšem času.

Knjigoveznica K. T. D. v LJUBLJANI
Kopitarjeva ulica 6/II.

GAZELA MILO

V nenadni in neizmerni žalosti naznanjamo, da je naša iskreno ljubljena mamica, gospa

Tončka Kulovec roj. Znanc

43 let stara, v torek dne 11. avgusta ob pol 2. uri zjutraj po kratki in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, umrla.

Pogreb drage blagopokojnice bo v četrtek dne 13. avgusta ob pol 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Valto vas.

IVAN KULOVEC, soprog.

BETI, MARICA, ANICA, STANKO, FRANCI, ELICA, CIRIL,

METOD in CVETKA, otroci.

Za jugoslovanski patent št. 335 od 15. maja 1911 na:

»ležeči hlajni aparat za parafin ali temu enako«

se iščejo kupci ali odjemalci licence. — Cenj. ponudba na ing. MILAN ŠUKLJE, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7-I.

Naprodaj je več stavbišč

v izmeri 340 do 955 m², v bližini hiše južne železnice na Dunajski cesti. Lepa lega z razgledom na planine; stavbišča so oddaljena 70 m od Dunajske ceste, suha in peščena, kar poceni zidavo. V neposredni bližini vodovod in elektrika. Svet za ceste je že odračunan. Cene po dogovoru. — Pojasnila daje I. M., Ljubljana, Školja ulica št. 9, I. nadst., desno. 5252

Skoraj popolnoma nova hiša

SE PRODA v bližini Ljubljane, na jako lepem kraju. Hiša ima 5 sob, kuhinjo, shrambo, 2 vrta. Cena ugodna, plačilni pogoji jako ugodni. Gotovine 15.000 Din. — Poizve se v upravi lista pod št. 5240.

Mag. št. ad 17.343/ref. XIII.

5258

Dražba

ŠIVALNEGA STROJA, DIVANA in druge hišne oprave se vrši v četrtek, dne 13. avgusta 1925 ob 10. uri dopoldne v skladišču »Balkana«. — Kupci se vabijo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 11. avgusta 1925.

Obleke za gospode

iz covercota, kamgarna, angleškega in češkega sukna, so pravkar dospele iz naše tovarne, ter jih dobite že od Dinarjev 560.— naprej v naši detajlni trgovini na Erjavčevi cesti št. 2, nasproti Dramskega gledališča. — Kdor se hoče res poceni in dobro obleči, naj poseti našo nadrobno trgovino.

Konfekcijska tovarna

FRAN DERENDA KOMP., LJUBLJANA

Automobilisti-Motociklisti!

Zalagajte se z bencinom pri

BENCINSKI POSTAJI (sesalki)

Dunajska cesta 36 JUGO-AUTO

LITER BENCINA Din 9-

MODERNO, PRAKTIČNO IN

HITRO NAPOLNJENJE!

Razpis

za napravo večjega VODNJAKA,

katerega namerava zgraditi občina MOSTE za svojo centralo. — Natančni pogoji so na vpogled v občinski pisarni. — Rok za vlaganje ofertov do 15. avgusta t. l.

Potrjeni srcom naznanjamo bridko vest, da je naš srčno ljubljani soprog ozir. oče, gospod

Josip Vouk

orožniški stražmojster v pok.

dne 8. avgusta t. l. v starosti 49 let nenadoma preminul. — Pogreb dragega se bo vršil v torek, dne 11. avgusta t. l. ob pol 8 zjutraj v št. lju v Slov. gor. Ohranimo mu blag spomin.

Št. lju v Slov. goricah, 10. avgusta 1925.

Marija Vouk, soproga. — Hedvika, hčerka.